

Lagtima vinterting vid Kudby den 29 januari 1710.

Bengt Nilsson i Fyrby plikta för försummelse vid upprop mot Joan Claesson i Blinnestad, 2 daler silvermynt, som vid detta ting alldeles uteblivande svarnde mot Joan Claesson i Blinnestad.

Lagtima vinterting vid Kudby den 29 januari 1710.

Elin Hansdotter i Ekhammar, som lagligen instämma låtit bonden Isac Olufsson i Tåby, angående rättegångsexpenser, laga ersättning och plikt, för den egenvilliga självpantning som bemälte Elin Isac Olufsson haver begångit sammadels, att Isac hos Elins faderdotter båtsmansänkan Karin Joansdotter igen tagit trenen fårskinn och där jämte en bytta.

Fordoms hos Karin inställde sig, igenom sin dotter kvinnofolket Ingeborg Joansdotter för rätten, högeligen över berörda framfart.

Så lät svaranden med påstående, han omgjort är, icke allenast sin återställande av det han Isac, hos dem ifrånhänt haver, utan ock laga plikt och expenser.

Häremot mötte Isac Olufsson tillsägandes, att han uti kärandes Elins och dess berörda dotter huru varit och desamma efter dels frågat efter sina för honom bortstulna trenne stycken får, tre fäkreatur och 2 daler silvermynt, varav han icke allenast igenfunnit sina trenne fårskinn, utan ock några andra persedlar, som från bergmästare Danckwardt, Erik Joahnsson i Stinntorp och Olof Botwardsson diverse utgivne attester av den 26 maj och 3 juni innevarande är, där uti denna käranden Elin Hansdotter allenast funnits åtskilliga förvar och andra bortstulna saker utan att de käranden Elin med dess sågs.

Båtsmanenn Lars Månsson och dess hustru, nu döder, än bemälte Karin Jonsdotter och dess syster fått betalning för sina bortsprungna trenne stycken får a 3 daler kopparmynt betalat för stycket.

Varmed Joan Larsson bevittnade och den 12 hujus instämmer, som därjämte säger, att käranden med vilja förbemärkte själv har burit kreaturen till Isac och givit dem i betalning för de trenne fåren, förmodas således noggsamt, ehur skäl det han ingen egenvillig pantning begått, utan att han fast mera beskyllt käranden med dess baran att han intet ... sitt eget skall ägandetagit hava, på stämmas för övrigt det må Elin med de sina umgälla för sina brott, med vad lag och lagstadgat han oheligt vara.

Lagtima vinterting vid Kudby den 29 januari 1710.

Kronobefallningsman välaktade Lars Göthe, anklagar åtskilliga detta härads och

sockenboar, för det de sig vad dürschlagsmarschern med skjutning försummat och motvilligt hava huruväl de såväl å predikstolarna som utav kronans länsman och de flera kronobetjänter, allt framdelse hava blivit anbefallda och beordrade skjuts att framskaffa.

Påståendes herr befallningsmanenn det de och därför måtte lagligen komma att plikta.

Efterföljande jordboende, som sådan olydnad bevisligen hava behörigen tillstått sitt brott, men skydad han trägen begäran till tingsrätten, att de i anseende till tidens svårighet måtte med drägligt staff ansedda vara.

I följe varav och tingsrätten dömde efterskrivna personer plikta för tresko vardera 3 daler silvermynt, som är boende i

Uti Tåby socken: Brunnebyänkan, Tåby Olof Botwardsson och Isac ididem.

dock ställde någon efter denan dom visa sig motvillig elelr utan lov, evad sådana händelser bort trossa och icke åtlyda kronobetjänstens förmaning, desamma skall vara förfallna till 40 daler silvermynts böter.

Lagtima vinterting vid Kuddby den 29 januari 1710.

Bergmästaren ädel och högaktad herr Gustaf Danckwardt, tillika med Ljunga bya åboar, så väl som ock andra av tingsvarande allmogen ifrån Tåby socken, angåve för tingsrätten han inlade några vanartiga partier och folk, sig städse nedsatt hava på förbemälte Ljunga bys samfällda ägor eller allmänning, där de och fast måna blentier och grova styrkan, som i synnerhet tjuvarna skola uti bygden begå, och begärande det måtte denna backstuga likmäktigt lag och Kongl förörning, varda dem tillåtet, att demolera och medgiva så att folken, som sammorstädes boendes äro, måtte sammadels komma att flyttat till byarena, att här åtskilliga arbeta och bo på de där lediga torp.

Nu emedan Kongl Majts stugeordning de anno 1664 och allrånådigaste resolution de anno 1686 § 20, icke tillåta några backestugor att uppbyggas av häradsboarna eller själva äro bobyarna förnäre, de på förbefintliga torp boende, men väl till detta ting för tjuveri lagsökta, äro och för den skull vid detta tillfälle hörda, de där och tillstått sig ingen genant avgift eller nytta givit och gjort Ljunga bys åboar.

Alltså har tingsrätten i förmåga av lag och ovan citerade Kongl förordning icke undvika kunnat, mindre än tillåta det många backstugor nederriva vara av vederbörande.

Lagtima sommarting vid Kuddby den 16 juni 1710.

Bergmästaren ädel och högaktad herr Gustaf Danckwardt lät anhålla hos tingsrätten om återkomst av det förr gjorda, och av tingsrätten beviljade, förbud att ingen må fara igenom eller över Almstads rusthålls ägor utan betjäna sig utav store landsvägen där ut med item, att igenom lag tingsförbud det missbruk och olaga framfart måtte behörigen hämmat varda, som någon andra skola tagit sig för att föröva vid förbemälte gård och Skjorstads utjord här intill liggande, i det att de när skjutsarna den upphörde på den klagandes bemälte. Bergmästaren överklagar torparna på Ljunga bys ägor uti Tåby socken, vilka skola förleden vinter demolerat och uppbränt hela gårdesgården, som stått kring en ängstappa, Lövhagen kallat, med bemälte Skjorstad nu emedan förbemälte bergmästaren Danckwardts ansöknignar äro i sig själv billiga och lända till dess Hans Kongl råskilje åboarna hemmanemellan och Skjorstad utjord conservation och yttre.

Ty varde ovan berörde oegentligheter här meddels likmäktigt lag kapitel 22 förbudan och stävjas med 40 daler silvermynts plikt för den som här emot sedan detta tingsförbud behörigen är kunggjort varder.

Lagtima sommarting vid Kuddby den 16 juni 1710.

Dannemannen Nils Larsson i Tåby, som före detta bebott och elva års tid brukat rå och rörshemmanet Sättra uti Tåby socken, tillhörandes välborna fru Helena Wellings och dess son läjtnanten välborne herr Eric Bagge, men detsamma efter tillstånd nu för tingsräteten lämnat efter sig. Huru bristfälligheter efter upprättat husesynsinstrument till 33 daler 29 öre silvermynt sig bestigande, dömes av tingsrätten i anledning av lag det 25 kapitlet jordabalken och Kongl Majts husesynsförordning anno 1624, att uppå sökan den Claes Caléen, som fullmäktig å välborna fru Wellings vägnar anført käromål, att inom 6 veckers dag härifrån, antingen bota den honom i husesynen påförda bristfälligheter elelr emd penningar utge den samma, till vilken ända han av tingsräteten extibeneras betala som fru Wellings för övrigt, och skall hava ock Nils att åtnjuta rätetgångsexpenser 3 daler silvermynt.

Lagtima sommarting vid Kuddby den 16 juni 1710.

Uppropades den lagligen instämde saken, angående gårdesgårds olaga nederhuggande och en åkerlinds dito uppgrävande vid Fyrby uti Tåby socken, mellan förre avskedade nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad kärende och rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby.

Varemot härpå kärenden Joan i Blinnestad sig inställde, mens varande intet, utan nämndemannen Lars Månsson i Ljunga ville hos räteten uppå dess vägnar insunera en skrift.

Men som nämndeman Lars i Ljunga tillden ändan icke är med laga fullmakt försedd, saken nu är lagligen imm räntam, då att Bengt icke anstått mindre, än att behörigen comparera och sin förmenta rätt att försvara.

Ty för den skull bliver Bengt nu för försummelse med inställelse, att plikta sin 1 daler silvermynt och komma saken ändligt att uppropas vid tingets slut.

Lagtima sommarting vid Kuddby den 16 juni 1710.

Före avskedade nämndemannen Joan Claesson, igenom sin son Claes Caléen framträdde för tingsrätten, kärendes mot rusthållaren ärlige och beskedlige Bengt Nilsson i Fyrby, nu som vid förledet års höstating, angående skogshygge av Bengt förövat emot förbud uti lövhagen vid Fyrby, under den tid att saken låg under den höga Kongl senatens avgörande.

Påståendes Claes Caléen å sin faders vägnar, nu som före detta, att Bengt Nilsson icke allenast må förpliktas honom det medelst förbemälte skogshygge och det att Bengt brukat någon åker som äng vid Fyrby gård, Joan Claesson tillhörigt,

Lagtima sommarting vid Kuddby den 16 juni 1710.

Gästgivaren och krögaren vid Fristad krog, ärliga och beskedlige Jean Joansson framkom för tingsrätten, givandes tillkänna huruledes vid krogen, icke det ringaste hästeskjuts varit, ehuru väl sådant så av högvälborna baron geneallöjtnant och landshövding här i orten herr Jacob Burenskiöld, som andra vederbörande vardet anbefallt, beklagandes bemälte Jean Joansson sig därjämte, att han icke förmår få framt inte laga åtgjerd i kommer fullgöra de ordres, som den 13 nonember 1709, högbemälte herr baron och landshövdingen expederat.

Härvid påmintes jämväl, huruledes dettillförne varit praktiseat, samt att samtliga åboarna uti Tåby socken, tillika med byarna Svällestad och Sörby i Kuddby socken varit valda att prester vid krogen bemälte skjuts och hålleskjuts, det jämväl de ifrån Tåby socken kring sökande allmoge och Tåby samt Svällestads bort icke ifråga ålända.

Alltså och till höga vederbörandes disposition varde de samtliga Tåby sockens hemmans åboar och Svällestads aamt Sörby hemmans åboar i Kuddby socken, härmed tillsagde att sig efter samma datum, vid laga plikt tillgörandes på sin hållskjuts infinna i rätten tid.

Görande kronolänsman välaktade Olof Olofsson härvid en ordning, varefter varder varande komma till hålla vid krogen dagligen till vidare förut sagt, är med tvenne stycken hästar på gården.

Men skulle flera behövas och gästgivaren icke skulle kunan hinna med sina egna hästar ~~gatt~~ skjutsa, då på den händelse skola alla ovannämnda vederbörande vara förpliktade att uppå gästgivarens första bud, sig med redliga skjutsar till och verktyg vid krogen att infinna.

Vid detta förklarade de närvarande Tåby sockens tingssökande allmoge noggsamt nöjda, allensat att de däremot utan vid allt för stora och angelägna kronoskjutsar och durchmarscher bliva någorlunda förtjänta.

Lagtima hösteting vid Kuddby den 10 oktober 1710.

Upplästes för tingsrätten, det skattevärderingsinstrument som öfver ett kronotilldelning hemmanet Blinnestad uti detta härad och Tåby socken beläget i september sistlidna år upprättat är, havandes värderingsnämnden cestimerat bemälte hemman, att till skatte lösas för 135 daler 22 öre silvermynt och utbyd detta hemman ifalla, att någon vore som fråg i skatteutlösen för det samma gitta ville, än som det finnes värderat från, och nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad å sitt högset salig ryttmästaren välborne herr Adolph Lencks respektive arvingars vägnar vill precifiera, och ehuru väl åbon på detta hemman Blinnestad Paul Månsson varit på tingsplatsen är tilstüdes men så blev dock intet mera härfpå budit än, som förbunndet är, vilket under häradshövdignen och för nämnden med sådant sigill verifiera.

Ordinarie höstating den 16 oktober 1711 i Kuddby.

§ 3.

Factoren välbetrodde herr Anders Palding lät producera för tingsrätten, de trenne bröder Johan Hindric, Jacob Petter och Herman Gideon de Rogiers köpebrev av den 29 juli primo, vilket upplästes för tingsrätten och där emot 1200 riksdaler silvermynt försälde skatterätten av Alms rustgård för bemälte factor, som dessutom av rusthållet är uppbudt.

Lagtima hösteting den 16 oktober 1711 i Kuddby.

§ 18.

Framkom bokhållaren, fullbemäktade Johan Svanborg och som subconstituerade fullmäktig av salig ryttmästaren herr Adolph Lencks respektive sterbhusintressenter ombudman välaktade Mauritz Andersson, efter föregången stämning tilltala brukaren Pål Månsson i Blinnestad angående husbyggnadsdoms reparation efter husesyn hållen den 3 juli på indelningshemmanet Blinnestad, som Pål Månsson skall i 40 års tid bebott och brukat hava.

Besiktigades husrötan, som bokhållare Svanborg, efter förbemälte instrument nu pretenderar sig med hälften förbemälte hemman till 161 riksdaler 14 $\frac{1}{2}$ mark kopparmynt och med ryttartorpet på ägora 46 daler 8 öre kopparmynt.

Pål Månsson, som nu gammal man, lät genom dess hustru Kerstin Pärsdotter, finner här emot det vill hon fullgöra husesynsinstrumentet, men vad hälften hemmanet vidkommer, förbehållandes allena, att få disponera öfverbyggnaden, men för ryttartorpet, förmodar hon sig icke kunna gravera, efter hon imitale onus underkastadervarit med båtsmanstorpets byggande.

Resolutio:

Tingsrätten prövar Kongl Majts lag kapitel 25 jordabalken och Kongl Mamjts husesynsförordning anno 1680 likmäktigt, det bör Pål Månsson i Blinnestad, antingen laga eller med penningar betala, den med husesynsinstrumentet den 7 juli nästlidna år, vid indelningshemmanet Blinnestads hus befunna husbristfälligheter, kommandes Pål sedan att njuta sin öfverbyggnad till gogo disponera eller fritaga som han det lids gitter kan och förmår, så framt Pål, som sagt sig väl laga byggnaden.

Men för husrötan vid ryttaretorpet, kan Pål Månsson så mycket mindre graveras, som rusthållaren själv sådant åligger att fullgöra, och Pål nogsamnt med båtsmanstorpets byggnad underden tid, som han vid Blinnestad kvar haver, besvärad varit.

Lagtima hösteting den 16 oktober 1711.

§ 23.

Hustrun Maria Svensdotter i Tåby, som för tingsrätten närvarande och till den varder lagligen instämd, blev av Anders Johansson och hustru Anna Månsdotter, som lagligen och beediga vittna övertygande, att hava, icke allenast skällt hustru Lisbetha Holstensdotter i Tåby för en tjuvkona, utan och slagit henne med sin hand i nacken, bör i förmåga av Kongl Majts lag plikta **för skällsordet** som Maria nu regareta, att hon med hustru Lisen intet annat vittnat, som ärligt och en anständighet är och kommit med otidigheter att utbrista, fann 3 marker silvermynt och föreslagit överens, samt är hustru Maria giva rättegångs 2 daler 16 öre silvermynt och vittnesparters inkallande, såväl som och Maria Månsdotter 10 daler silvermynts vite.

Lagtima vinterting den 19 februari 1712 vid Kuddby.

§ 20.

Samtliga rusthållare och soldatrotebönder uti detta härad, voro inkallade, att avhöra Kongl Majts allranädigaste brev, daterat vid Bender den 1 juli 1710, angående tremänningsregementes rekryterande och uppsättande, vilja anställa sig och tycka som det varit med Lösings häradstings protokoll observerat finnes, förklarade sig.

Men för rusthållarna hållen Hageby uti Kuddby socken och Örtomta uti Östra nykyrka socken, var ingen som ville svara, efetr det förra är öde och det senare föga bättre vara beskaffat.

Tingsrätten hörde och av ingen, som dem ny mottaga ville, och resterande rekryteringsmode samt rustningarna för dem senare protstera.

Pckså varder sådant uppå kronobefallningsman välbetrodde Lars Giöthes gjorda påminnelser härmedels verifeerat, som det torde väl annan någon resolution hädanefter dessa ovan bemälte rusthåll sig att anatag, och för den rustningen sedan utgiva.

Lagtima sommarting den 12 juni 1712 i Kuddby.

§ 13.

Välborna fru Helena Catharina Welling, lät igenom fiskalen Claes Caléen uppvisa ett husesynsinstrument upprättat den 9 maj av merkan med frälsegården Alm, vilken gård gamla frälsefogden Almgren bebott och i långa tider haver, besiktigande den befunna husbristfällig härledandes till 165 daler 23 2/3 öre silvermynt, och emedan bemälte frälsefogde nu var igenom döden avgången haver.

Så anhåller fru Welling om lagat inteckning till prasterande förändra all bemälte salig Almgrens egendom.

Vilken sökta inteckning tingsrätten finner skälig bevilja.

Lagtima vinterting den 25 februari 1713 i Kuddby.

§ 40.

Måns Åhlsson i Låstad, efter stämning kärke till Joan Claesson i Blinnestad, angående lega för de oxar honom tillhöriga, som Joan hos sig haft samt tvärtom,

skall använda rättegångs ex entresse item, klagade denne Måns Åhlsson, att Joan skall med herrskapet, intressenterna uti salig ryttmästaren Lencks vilja och vetterskap, uppburit en ränta in natura ett år.

Varpå Joan Claesson svarade, vad oxarna beträffar, att de blivit honom av kronolänsman välaktade Olof Olofsson till exekverade, och att han uppburit ett års spannmålsränta av Blinnestads augmentshemman in natura. Därtill uppviuste Joan salig välborne herr ryttmästaren Adolph Lencks fullmakt och ordres av den 11 maj 1700.

Att Joan Claesson i Blinnestad för dens kull, för Måns Pålssons ytterligare tilltal i avansagde mål fri erkänd varder.

Lagtima vinterting den 25 februari 1713 i Kuddby.

§ 27.

Tingsrätten resolverade, och efter parternas muntliga konferens, uti den lagligen instämde tvistigheten om egendomars disponerande och angripande, uti ryttaren Jöns Bergs frånvaro, vid transporter av svaranden, hustru Elibath Holstensdotter och dess moder Maria Joansdotter i Tåby samt skrivaren Joans Tollander och Johan Dansson i Brestad, det böra essa närsagda likmäktigt det 15 kapitlet ärvdabalken återbära mde svarandens fader, all den egendom som funnits efter käranden salig Kierstin Gullsmesdotters död, var sig av vad man den vara må, och avhänt han då finnas, och när detta närsagde fullföljt, bliver för gäldas gäld av boskskifte likmäktigt den 22 kapitlet ärvdabalken och sedan änklings säng, häst, sadel och vapen samt klocka, som åt ryttaren äro skippade och storm, äro avtagne efter det 17 kaptlet giftabalken, så delas kvarlåtenskapen uti tvenne delar, varav ryttaren nehåller 2 lotter ochd e tvenne barnens ryttarens styvmoder Karin Joansdotter ochd ess eget barn den tredje delen.

Och emedan denna senare Kierstin 11 veckor efter födelsen och moderns död, även i var allom av som mot haver, hos nu svarandeänkan hustru Elisabeth Holstensdotter i Tåby, vilken ebmälte barn sedand ess födelsetid med föda och kläder uppehållits, så bör hustrun Elisabeth Holstensdotter möta därför sin skälige betalning av ämbetes bevis arvedel, ochd et övriga behålla i följe av det 12 kapitlet ärvdabalken, fadern ryttaren Jöns, få som skiljt arv och egendom och bör med 10 daler silvermynt vita den omtalte egendomarna vara till ryttaren Jöns Berg återsändas inom 14 dagars expirerande efter datum.

Lagtima sommarting den 11 juni 1713 i Kuddby.

§ 19.

Olof Mattiasson i Helgestad påtog sig för tingsrätten, att till förut avskedadade nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad betala 15 daler silvermynt för ett par femåriga stutar, som Joan Claesson mottagit att föda över vintern, på det han skulle kunna betjäna sig av dem vid vårskötsel. Men de kunde ej draga, varför Olof dem ej igentagit, och det inom 6 veckors dag expierade, och var parterna sedan åtskilda.

Utdrag ur Björkekinds härads dombok.

Lagtima vinterting den 25 februari 1713 i Kuddby.

§ 21.

Askultanten herr Anton Poss, på bergmästaren välborne herr Gustaf Danckwardts vägnar som kärke, inställde sig vid upprop för tingsrätten och påstod, igenom en hos tingsrätten insunerande, skriftligen

1mo att **frälseman och de nuvarande åboarna i Skjortsads** skola hava mer till sina hemman utan utjorden den sammanstädes, vilken som augument herr bergmästarens rusthåll Almstad anslaget är, icke dem skall kunna finnas av en avfattad lantmäterikarta, vilken utvisar att uti den så kallade Månsahagen med Skjorstad kan födas, om sommartid 10 kreatur av hästar och boskap och uti andra åboars, avs amma slag, förutan uppgjorda åkrar i bägge hagarna även sex tunneland, var emot uti utjordshagen intet mer än 5 betar av uppgiven åker till 1:sta 17 kappland jord, desslike väl utjorden, uti alla Skjorstads bys ägor haver 5 stänger och de andra trenne gårdana 6 dito jord vardera.

2na Då skola och i åker och äng utjordshagarna på lika sätt förminskade vara, vilket allt ändra och rätta uppå herr bergmästarens vägnar följes till ytterligare olägenhets förekommande, att stängen må gå över Skjorstads bys båda åkrar, äng och hagar, samt därför var och en gård och utjordar tillägges i proportion av stångafallet, och således andra byggnadstomter, som utjordar tillhöres få sin rätta fyllnad och längd, och emedan herr bergmästaren icke skall finna sig hava någon synnerlig nytta av samma tomt, ty väl han för dess ringhets skull låter bruka den nu till en beteshage, därför att nu begäres att åboarna på de andra gårdana måge bliva delaktiga uti hägnad om bemälte betesvall, emot anfordran.

3ti Emedan gärdesgården mellan Almstad och Skjorstads ängar, vid den ena under förmyckenhet skall inskränkt vara på Almstads äng, som skall fanns av kartan, beder herr Poss, på kärans vägnar, att sådant må överens rättas.

4ti Och ehur väl, förberörde kronoutjord ellerd ess innehavare herr bergmästaren, allerstädes både emellan gården, ängar och hagar och tomter, skall hålla sina fulla gärdesgårdar emot de andra gårdarna i Skjorstad, så skall likväl utforska hava, allena hållit allt därtill halva hägnaden om utjordshagen mota lla gårdarna, vartill fordras ingen hjälp haft av Skjorstadsbonden, varföre begäres, att åter bemälte åboar måge bliva tillhållna i proportion att emottaga en del av hägnaden mellan utjorden och Alm, respektive muta någon bindning i de andra gärdesgårdarna.

5te Så fort åter **skada sker på Almstads äng**, av dess rotande, förmedels Skjorstadsboarnas alla gärdesgårdar, att därför påstås jämväl, att de måge bliva tillsagda vid laga plikt, att skaffa bort på sina hägnader.

Svaranderna **Måns och Anders i Skjorstad**, efter stämningen voro tillstädes, och på högvälborne herr baron Carl A. Wrangels vägnar gårdsfogden Sven Mattsson, vilken uppviste väbemälte herr baron Wrangels skrivelse, varutinnan han utlåter sig, vad denne meddelar, att intet går honom när, emedan han varken är jordägare eller räntan därför uppbär, utan dess svåger vice presidenten högvälborne herr Axel Fleming allenast räntan imiterar på några år för Flemingske stebhusets fodringar uti välborne herrar Baggarnas gods, vilket efter några års förlopp expilerar och upphäver, och att salig major Creutz änkefru vore själva jordägaren.

Välbemälte **fru välborne Sigrid Bagge**, igenom dess skrift till tingsrätten, föregiver att stämningen ej stod vara härutinnan än 4 1/2 veckor före detta ting tillställt, excerandes allts denna gången, att sig någon auktion med herr bergmästaren inlåta, efter hon bor utom landsbygden och hon skall vilja med herr bergmästaren, utan kronan, överenskomma med honom.

De för tingsrätten närvarande svaranderna Skjorstads bönder förklarade sig nöjda

medatt det herr Poss , på herr bergmästarens vägnar, påstår, nämligen att en rätt delning både uti åker, äng och hagar samt hägnader vid Skjorstads by, i proportion av vart och en stångafall sker.

Resultio:

Ehuru den välborna fru Elsa Sigrid Bagge, förmedels det att stämningen varit icke i rätten tid till henne kommit, som till tvenne ehman uti Skjorstad exciperat litius contesta denan gången mot herr bergmästaren Danckwardt uti proportion angående rätt stångafatt till utjorden uti bemälte Skjorstads by, vilken välbemälte herr bergmästaren brukar och innehaver.

Så har dock hos tingsrätten confideration kommit, att denna sak är av den beskaffenheten, att hon intet med skäl disputerar kan, ty att var må taga sin lott med lagrum i åker och äng och allom tillägger och skifta åkrarna och tager efter lagrum kapitel 41 byggningabalken § 1 item kapitel 1 och 4, tit. välborne frun och dess laga ombudsman kan och med delningen nogsamt hördes bliva, om hon så behagar, havandes åboarna Måns och Anders i Skjorstad jämväl förklarar sig nöjda, ~~med en laga delning, emedan ingen bet och bliver mindre än det av ålder varit, och med rätta vederbör, huru synes ordnigen 1681 § 21.~~

Alltså finner tingsrätten skäligt, att bevilja herr bergmästaren Danckwardt och bönderna i Skjorstad laga delning, och som sagt är efter stångafallet, sker uti Skjorstads bys samtliga ägor, vara sig av namn det då vara må, so som ingen då kan hava något, att klaga skäligen.

Hägnaderna och samtliga byns ägor och laga läggning och utan var det 8 och 9 kapitlet byggningabalken bör att rätta, så att var må få efter sitt stångafall och vad herre bergmästaren vara mot Alms ägor stänger än Skjorstadbönderna, det kommer honom på ett annat ställe tillgodo.

Sker annorlunad och stånad av olaga gärdesgårdar till böter efter lag, gärdesgårdarna Skjorstad och Almstads bys ägor emellan kan och med rättas och sättas uti behöriga stod och ställe.

Lagtima hösteting den 29 oktober 1713 vid Kuddby.

§ 44.

Jungfru Britta Wikman, igenom dess hos tingsrätten insunerade skrift, angav huru såsom hon, förledne sommar, skall stor skada därav lidit, att någon resande rivit undan gärdesgården mellan dess sädesgårde och Fristads äng, så att boskapen kom uti sädesgårdet, och en stor del av säden uppätit.

Begärandes till hämnande av slika olaga framfarter, förbud på denna väg framlöper ifrån Fristad till Skårby, efter på bägge sidoerna om gården löper utvid vägen.

Kronobetjänterna berättade, att denna vägen intet kan umbäras, helst efter om några hastiga ordres påkomma, då skulle falla för besvärligt att resa så långt som 1/4 mil omkring.

För den skull finner tingsrätten, så vida skäligt accordera jungfru Wikmans ansökning, som den som understår sig, att resa igenom denan grind, som är för Skårby bys sädesgårde och densamma intet tillsluter, att befinnes neder visa vardera däromkring, skall vara förfallen förutan den ordinarie boten till 10 daler silvermynt och stånda jungfru Wikman först, att det av åkomma är i säck, sätta knas för ovannämnda grind.

Utdrag ur Björkekinds härads dombok.

Lagtima hösteting den 29 oktober 1713 i Kuddby.

§ 43.

Kronolänsman välaktade Olof Olofsson anklagade ratione officei unga drängen Eric Trulsson och Kerstin Mattiasdotter, varande gift med Johan Biörnsson, för dessa **köttslig beblandelse** med varandra uppå kronoskattehemmanet Fristads ägor, varav ett piltebarn blivit avlat och fött påskdagen sistlidet, som de 2 april påföljande kristnat blivit, och vore dessa Eric Trulsson samt Kerstin Mattiasdotter för tingsrätten tillstädes, vidgående med ånger deras brott och den sedermera Kerstin procurerar barnafödseln dess tvenne härför hava för lönskaläge intet tillförne lagsökta eller dömda varit.

Nu insunerades huruvida detta lägersmål kan vara skett sedan Kerstins man Johan Biörnsson med henne äktenskap inställt, skäligen belevat haver.

Varpå Johan framkom, beklagandes att Kerstin, som han tänkte älska såsom dess hustru, sig förr än han med henne inlåtit hade, så försats och kan Johan intet stå till vidare äktenskap, begärande med Kerstin attpersvaderas, utan han påstår, att få dess gåvor och annat rätt tillbaka.

Kerstin ville bedja Johan Biörnsson om upprättelse igen, men han skall förr alldelse nekat.

Härmed det och intalt, som skulle Eric Trulsson även vara förlovandes med pigan Maria Håkansdotter i Lilla Sö, då han lägrat Kerstin, men han förmdels Anders Mårtensson i Torp och Håkan Rahlsson i Stora Sö vittnesmål vart, det haver väl sådant varit på förslag, men lika såsom Kerstin aldrig ratifierat och fastställt med någon formel och Kongl Majt kyrkolag anno 1668 kapitel 15, § 10 enligt trolovning, mindre haver Eric med Margit till datum, eller Kerstin med Joahn, förrän vid första lysningen, haft köttslig beblandelse, som varför Mikaelie nu som sistlidet, än och riktan påföljd den 2 november 1712, sedan hava Kerstin och Johan väl sammanlevat.

Barnet är och kristnat, blivit med Nils på ovanstående dag den 2 april för äkta, varmed det och bott, till dess att Kerstin, sedan hon frisk blivit efter barnanöden änteligen själv utnämnt den rätta barnafadern, denne Eric Trulsson.

Resolutio:

Tingsrätten prövar skäligt, att dock fälla drängen Eric Trulsson i följe av det 3:de kapitlet giftermålsbalken till sina 40 daler och Kerstin Mattiasdotter sina 20 daler silvermynts plikt, såsom för lönskaläge till treskiftas. Och stånde de vardera en söndag på pliktepallen samt så taga absolution och avlösning.

Barnet ligga å Eric och Kerstins bägge deras vårdnad, till detsig själv nära och födan förtjäna kan, och bekommer nu Kerstin nu vid begynnelsen av Eric 2 daler och 6 mark silvermynt samt 2 tunnor råg, vilket är efter denna ortens sed.

Johan Biörnsson haver i förmåga av kyrkorodnignen anno 1686 om skillnad i äktenskapet, att anmäla hos ven. consistorie Lincopence, på vilken senare händelse och där Johan icke skulle ännu bliva övertalter, Kerstin efter det 11:e kapitlet giftermålsbalken haver förverkat morgengåva och all den rätt, hon tillgift varit.

Lagtima vinterting den 16 februari 1714 i Kuddby.

§ 19.

Välborna fru Catharina Wellings kärande efter utverkad stämning, igenom kommissarien välbetrodde Claes Caléen, till Anders Gudmundsson i Brestad.

1mo angående avvikande i olaga tid ifrån torpet på Mems ägor, Mjölntorpet kallat.

2de dymedelst eftersatt 8 stycken gadsverkens laga presenterande.

3tio för olovligt skogshygge på sätesgården Mems undskylde skog samt tingsförbud av den 3 mars 1702

4to för det han olagligt skall bortfört fodret från torpet samt

5tio för husröta vid bemälte torp och

6to laga rättegångsexpenser resiasion

varjämte Måns Pehrsson på Brestad ägor, såsom vid skogshygget med Anders följeslagare även instämd.

Och närvarande Anders Gudmundsson förklarade sig

1mo at såsom det honom varit beskuret att efter omständigheten nyttja vedbrand på Mems ägor, så skall han nödsakad blivit torpet att avvika,

2de ville Anders de eftersatt 8 dagsverken prester och förmodar

3tio för olvligt skogshygge så mycket mindre kunna plikta, som det allenast skall varit en torvmosse, vilken han till brukare uti torpet uppbränna ville.

Stännandes Anders Gudmundsson, som funnit Måns vedstabbe och haver den underställta honom fräntagit, tillstod att den varit alldeles tom.

Såsom svaranden Anders i Brestad och vill förklara Måns Jonsson medelst fri, och att han intet huggit det ringaste med honom uppå granen, mindre att han med honom varit i råd efterfölja, annorlunda att hava skjuts blev hållen, intygas såsom Anders

4de mera till under torpet fört intresse.

5to angående husröta, så är dens amma ännu intet syn vorden.

Resolutio:

Det haver väl välborna fru Helena Catharina Welling igenom dess fullmäktige kommissarien välbetrodde Claes Caléen påstått, det borde torparen Anders i Brestad bevisa med laga plikt ansedd, för det han även mot tingsförbud, skall olaga skogshygge övat på Mems sätesgårds skog.

Men såsom däremot är bevist, att behörig cinferation komma bör, att Anders icke mer än en torr ved fått haver, vilken han icke till annat än nödortftigt bränsle medan han bodde på ägora och med tvenne dagsverken parera verka, därför besväranden som bevisligen använda enbart.

Allts och emot det, att Anders de nu resterande 8 dagsverken och vidare varje reda tvenne dito till nästkommande Midfasta för torpet Mjölntorpet till Mems herrgård görandes varden, kan tingsrätten icke annat finna, än ju Anders och i följe därav torparen Måns, böra härföre vidare plikt sin, dock såsom Anders eftersatt sina behöriga dagsverken, prövar tingsrättens käligt, det bör Anders till fru Wellings giva expenser 1 daler 8 öre silvermynt.

Om överklagande hus och gärdesgårds bristfälligheter, som Anders i 5 års tid bebott, hava veta nämndemännen Nils i Fristad och Nils i Ljunga först att astemera och ebsiktiga.

Lagtima vinterting den 16 februari 1714 i Kuddby.

§ 20.

Såsom de till den ändan instämde Skällingstads båtsmansrotessällar Hindich Joansson, ryttaren Petter Larsson och Sven Larsson i Skällingstad samt Per Månsson i Skällviks socken, utav Nils Nilsson i Tåstad bekommit den lagstadga tidelön för Mattias Mattsson till båtsman.

Allts och till följe av denna ortens antagna praxi, därmed de skuldiga att prestera alla de till datum resterande årsverken in natura, och som förbemälte rotehållare tagit Mattias Mattsson utur dess lagstadgade tjänst för stämmodag, Nils Nilsson alltså till Mickaelie tid måste vara utan tjänstehjon, samt icke kan med svarandernas tillbud, att veckodels betjäna sig av deras arbete åtnöjas. För den skull böra dessa Skällingstads och båtsmansställen till kärande Nils Nilsson, inom 3 veckors exedierande efter adtum, att betala därföre penningar 20 daler silvermynt samt 4 daler silvermynt rättegångsexpenser.

Kunnandes fadern, nu kändan, Olof Larsson intet bara förpliktad att skaffa igen de beklädnadspersedlar, som salig Sven till dödsstunden haft, medan han enligt uti Kongl Majts krifstjänst, för den skull och till följe av Kongl Majts förordning angående båtsmanshållet år 1690 den 23 maj, prövar tingsrätten skäligt, det böra Skällingstads rotesällar proportionliten till Olof Larsson i Tåby deras avlidne båtsman Sven Gåås fader, betala inom tre veckors dag herefter, den för bemälte båtsman felande hästelön 12 daler kopparmynt, råg in natura en tunna för densamma 3 daler 16 öre kopparmynt, ett lass hö efter 1 daler samt ett tjog halm efter penningar 16 öre silvermynt.
Kompensutis expensis.

Lagtima vinterting den 16 februari 1714 i Kuddby.

§ 23.

Samma dag blev mellan rusthållaren ärlige och beskedlige Bengt Nilsson i Fyrby och ryttaren Carl Fyrman, vice versa kändan och svarander uti tvistigheten angående olovligt skogshygge och lövbrytande på Rappsala utjord, samt en gärdsgårds underhållande.

Avtalt att ryttaren Fyrman upphuggna bemälte nederrivna gärdsgård, och sedan avstå med vidare skogshygge och lövbrytande på närtydda utjord, varmed Bengt Nilsson, denna gången i anseende till hans fattigdom är nöjd, allenast begära det måtte att tvista determinerat, varder för ryttaren Fyrman och de hans där de skogen olovandes redan fälld, vilket tingsrätten skäligt beviljar.

Så att om ryttaren Carl Fyrman understår sig hädanefter utan lov, ville underhållande hugga de små telningar av nämnda skog på bemälte Rappsala utjord för utan en buske, han då skall vara förfallen till sina 10 daler silvermynt vite, såsom Bengt Nilsson lovar att om ryttaren honom tillviter, han då skall få hugga på Fyrby rusthålls ägor.

Lagtima sommaring den 14 juni 1714 i Kuddby.

§ 45

Fjärdingskarl Olof Månsson före kom tingsrätten och anhöll, det måttades vara efterlätet bliva på Bjärka kronoägor hugga en torr ek.

Denna Olof Månsson gjorda ansökning finner tingsrätten skäligt accordera, hels nämndemannen Nils Nilsson i Fristad och Nils Eringgisslesson i Ljunga denna torra ek utsynt och bevittnat haver, att densamma till intet annat än ved tjänlig är.

Som Olof Månsson och för övrigt varder han vittne tillsagd, att före og efter fällningen så förfara, som lag och skogsordningen anno 1664 förmår och presterar.

Lagtima sommaring den 14 juni 1714 i Kuddby.

§ 47.

Ryttareänkan Ingeborg Biörnsdotter framkom för tingsrätten och beklagade, att hon under äktenskapslöfte blivit lägrad på rusthållet Alms ägor av ryttaren Hans Olofsson Natterström för Natterstad, herefter hon ett pigebarn fött för 9 veckor sedan, Kerstin nemält.

Ryttaren Natterström haver efter häradshövdingen till överstelöjtnanten välborne herr Johan Falkxenhagen utgångna skrivelse, undlåtit ta sig härmed tingsplikten mer straxt avkallet, då att ehuru denna ryttaren blivit igenom kronotjänterna efterspanad hemma hos dess fordna rusthållare Olof Andersson i Frantzberg, han intet igenfunnits.

Alltså emdean Ingeborg påstår, att med vittne vilja intyga, att denna ryttaren henne äktenskap lovligen tillsagt haver, ehuru hon för detsamma dock intet åstundade med honom att bygga, sedan hon nu sedermera i erfarenhet kommit, att ryttaren lägrat tvenne kvinnspersoner kring om Linköping och lovat, att vilja tage en av dem till hustru.

av ryttaren Hans Natterström för rusthållet Natterstad, på andra sidan Linköping och rätten fremgent blivit föranlåten saken till disserera till dödsbrev kunde återkomma från regements krigsförhör i Skåne, varest denna ryttaren nu för tiden instämnda är, om vilket tingsrätten några gånger korresponderat med högvälborne herr landshövdingen i orten.

Men som därpå ännu intet svar ankommit, och Ingeborg Biörnsdotter i det högsta påstår och beder, att denna gången få dom, på det hon ej ytterligare må ifrån sina salighetsmedels nyttjande avstängas, all den stund hon nu vara intet vidare påstår.

För den skull kunde och tingsrätten sådant inte vägra, utan prövade skäligt, det bör Ingeborg Biörnsdotter plikta, såsom för lönskaläge sina 5 daler silvermynt samt stå en söndag uppenbar kyrkoplikt och så taga absolution och avlösning.

Om ryttaren Hans Natterström skall nu vidare med höga vederbörande korresponderat bliva.

Lagtima sommarting den 14 juni 1714 i Kuddby.

§ 46.

Rusthållaren ärlig och beskedlig Bengt Nilsson i Fyrby, lät för tingsrätten klageligen tillkännagiva, huruledes någon hans, med dess åboende rusthåll Fyrby jämte ansanneligen så ordinare i som tredje skjutsningsmonderingen, av en åkommen olyckelig vådeld den 23 mars sistlidet, till en stor del uppbrända och förstörda blivit, bedjandes sedan skäl om tingsrättens attestatum häröver, samt laga brandstod.

Tingsrätten undersökte. likmäktigt lag det 35 kapitlet byggningabalkens 8 § huruvida denna eld av våda timat eller ej.

Då det av nämndemännen där i socknen med flera av den tingssökande som sådan kunskap hade, gav tillkänna en fullkomlig vådeld skall varit, nämligen att elden gått igenom läge i väggarna.

Detta syns, att rusthållaren Bengt Nilsson själv, som skadan lidit, haver skäl kunna med sine d avhålla, samt mer i vad skulle som denna angivna vådeld gjord haver är lagligen besiktigader varden och befinnes mera som följer, nämligen

att en byggning bestående av en stuva med källare under, brygghus bredvid och tvenne bodar uti dem någon hus jämväl saknar, samt en hel hop munderingspersedla av elden dels förstörde och dels ålderns uppbärande nöd.

Alltså emedan detta skadestånd intet mindre kan ersättas, än halv brandstod, ty varder icke allenast verifierat, att detta varit en vådeld, utan bemälte halva brandsstodshjälp av alla 3 häraderna förmedelst beviljander, och att vidare av tingsrätten submitterat högvälborne herr baron och landshövdinges rättvist ha profunderat.

§ 37.

Ryttaren för Ljunag rusthåll Lars Ericsson Ljung framkom för tingsrätten och besvärade sig över drängen Måns Pärsson i Skärby, såsom skulle han förleden måndag överfallit hans hustru Karin Thorstensdotter med hugg och slag samt skällord av sköka och fyllekaja.

Påståendes ryttaren härmed, att dess hustru över Måns vinna därför laga dom och plikt.

Måns Pärsson förklarande sig, spottandes, att ryttaren Ljung aldrig skall kunna honom i detta överbevisa.

Jungfru Britta Wikman, som är ryttaren Lars Ljungs rusthållerska, hos vilken drängen Måns och tjänar, inkom såsom intervenerande, klagandes att rytatren Ljung skall henne den allmänna hus och hemfrid besvärat, i det att han henne uti dess hus drivit ut i ett fähus, sedan därefter tillbaka in uti stugan, då jungfru Britta stängt dörren med en hasp.

Men ryttaren ryckt upp den, så att haspen tillsammans med själva märklan utfalli således ingått och slog i bordet, att jungfrun utåt måtte vika huset, men en stund därefter kom ryttaren Ljung, med en dragen kniv, hållande densamma i handen, att jungfru Wikman blivit föranlåten att gå till logen, ryttaren allt med

Ryttaren Lars Ljung nekar till allt vad jungfru Wikman över honom klagat, och som skrives beträffar, påstår han att han alldeles intet haft vara intention med den samma, än till att öppna kammardörren, som nyligen varit igentillstängder och att han uppryckt dörren, som jungfru Wikman med en hasp igentäppt, och så att märklan utdrog.

Dock icke för annan orsaks skull, än den att han tyckte illa vara, det skulle för honom, som nyligen av marscher hemommen, dörren låstes.

Förklarades för övrigt sig med jungfru Wikman intet annat än allt ärligt och anständigt veta, men påstår att icke enderakunna över detta mål, såsom omstämt sig denna gången yttra, utan beder att hon kunde minna dom över drängen Måns Pärsson.

Frågades ryttaren Lars Ljung om han haver till sitt förvar något från marschen medtagna kniv.

Han svarade ingen, ty han skall ej få något vittnen med. än enstala sak.

Alltså emedan allt detta nu kan efter parternas å alla sidor äro kärander, lagligen utgjort bliva, medan de sig muntligen förklara måste, sedan skall resolveras i tingsrätten, det bör ryttaren Lars Ljung och jungfru Wickman intet mindre än drängen Måns varit ryttaren Ljung nu ilem contestera och hava.

Nästan producerades och framkom tröslekerlen Knut Mattsson, vilken såsom ett ojävigt vittne, ed avlade och bekände:

Lars Ljung kom till oss på logen med vänt mode, dock bad oss intet vara onda på honom, och sade att han intet vill nämna jungfrun för annat än Britta med några flera dylika omständigheter.

Men sedan kom jungfrun förut och ryttaren efter, havandes en kniv uti den vänstra handen, men intet antingen om ryttaren med kniven ville göra jungfrun något ont elelr ej.

Dock bad jungfrun både mig och drängen Måns, att ej skulle gå ut logen, sägandes karlar kom av logen och hjälp mig ifränd etta fyllepacket, ty jag får intet husfrid för dem och då gingo in uti stuvan, så följde ryttaren bort och dess hustru Karin med.

Då taltes drängen Måns och ryttaren sig emellan, varpå hustru Karin framkom, och då stötte Måns henne för bröstet, att hon föll baklänges omkulla. sägande gack ifrån mig dein fyllekaja, jag har intet med dig att göra, utan gack han och då stod Karin upp, spottande åt Måns och sade, tvi dig din skälm som slår mig och du är en hundsvott.

Och då föste Måns hustru Karin åter sakta ifrån sig och vet Knuy Mattsson om denna sak intet, ej heller haver han hört att Måns nämnde lika om henne.

Frågades Knut om hustru Karin var drucken ?

Det kunde inte förstå, men tobak rökte hon och dock lika såväl som mannen, ryttaren Lars och de emedans ade, att hustru var kull, jungfrin och Knut påminde att ryttaren bad drängen Måns, att han skulle få sitta kvar i stuvan nu.

Men Måns därpå svarat, Lars det evt ja intet om.

Jungfru Britat Wikman påstod i det högsta, att ryttaren må nu för dess otillbörligheter lagligen plikta.

Men sedan ryttaren Lars Ljung gjorde henne avbön och återkallade allt vad han om henne kan sagt haver, som på det ringaste sätt visar hennes goda minne och loven, så vill jungfru Wikman saken denna gången hava dispererat, med förbehåll att om ryttaren Lars henne på något det ringaste sätt hädanefter med otidiga insurnationer, han må då för det ochd etta vita, såsom hon beder attslippa denna ryttaren, och vill gärna skaffa sig en annan uti dess ställe göra.

Resolutio:

Tingsrätten vill med dess jungfru Britta Wikman, såsom rusthållare, önska å ena och dess ryttare å andra sidan, för den senare och drängen Måns Pärsson i Skårby emellan existerande tvistigheter, angående åtskilliga osunda otidigheter låtit hava anstånd, och i fall saken vidare skulle förekomma, så är det nödigt, att perterna sig med klara skäl elelr vittnen till deras vice versa klagomål förbli.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1714 i Kuddby.

§ 32.

Ryttareänkan Ingeborg Biörnsdotter framkom för tingsrätten, och som vid sistlidet ting, angav huru såsom hon skall vara under äktenskapslöfte med beråd av ryttaren Hans Natterström på rusthållet Alms ägor, varefter hon havande blivit och ett pidgebarn vid valborgsmässotiden nästlidet fött, som 18 veckor efter födelsen dött blivit.

Ryttaren Hans Natterström var nu, som vid förar tinget ej tillstades, utan är borta med krigsfolket, som ligger vid norra Säljö.

I avseende tingsrätten ej låtit bekomma något från, huru ryttaren Natterström dess angivna brott tillstår och däreför dömd blivit.

Alltså vill tingsrätten om detta korrespondera med högäddle baron och landshövding.

Emellertid diccederas den sak till nästa ting.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1714.

§ 39.

Förut avskedade nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad framkom för tingsrätt och efter lagab stämning sökte, att svaranden, dess sväger, måtte tillstå dess utgivna kvittenser på den summ, som Joan betalt efter den, den lovlige lagmans rättens utfallna förlikningsdom, stor 360 daler kopparmynt, såsom och att Knut må på den summan decastiera, vad han ännu kan uppå en denna tingsrätts den 19 juni 1709 utsagda dom, vara till Joan Claesson skyldig 51 daler kopparmynt, uppgivandes Joan Claesson eller de uppå härsagda summa 360 daler kopparmynt av Knut Friman undfångna kvittenser ifrån nummer 1 till och med nummer 15 och innehålla tillsammans 308 daler 11 öre kopparmynt; vilka alla kvittenser för Knut Friman nu blevo uppläste och viste, samt av honom, inför tingsrätten erkända att vara riktiga.

Alltså är allenast grastioner justica Knut Friman än skall gottgöra 51 riksdal kopparmynt, som han ännu är till Joan Skyldig, uppå även bemälte häradsdom och förmälte Knut sig därtill intet vara pliktig, efter han vill hava vice versa pretantioner upphäver, förmedelst den senare skedde handläggningen.

Varpå Joan Claesson sig förklarade, med påstående att såsom lagmansförliknings domar

1mo icke innehåller att Knut denna skuld skulle få avskriva, vilket icke skall ske kunnat efter därutinnan.

2do den sedan och allt till nu med dess påskrivna excenitorialer varit hos kro länsman, välaktade Olof Olofsson, vilken till den ändan instämd nu för tinget.

2de tillstå måtte och att till samma svars fyllnad, ännu återstår 51 daler kopparmynt, vilka länsman föregiven sig att icke kunna hos Knut Friman utfå, för medelst dess bekanta fattigdom, varjämte Joan Claesson påminner, att dessa 51 daler kopparmynt så mycket mindre skolat kunna mera under den skedda förlikningen

begripen, som han den samma med Knut aldrig ingått, utan uppå hans vägnar, dess son landfiskalen Claes Calén, som om den fordran icke skall hava någon kunskap

Knut Friman tillstod nu inför tingsrätten, att om denna dom år 1709 den 19 juni visar, vilken han till Joan Claesson ännu skyldig är 51 daler kopparmynt, men den skedda förlikningen icke blivit mentionerad eller till resolution.

Det haver väl Knut Friman utav förut avskedade nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad likmäktigt lagmansförlikningens dom, haft till senare 960 daler kopparmynt, men vid rannsakingen tillstått uppburit 308 daler kopparmynt, och att han efter häradsdomen 1709 den 19 juni, ännu är till Joan skyldig 51 daler kopparmynt.

För den skull emedan Knut icke kunnat visa, att sådan dess skuld förmedelst den med lagmansrätten skedde avhandlingen blivit månd decourtera, prövar tingsrätten skäligt det bör och Knut samma 51 daler kopparmynt gottgöra Joan Claesson så att när Joan till Knut ännu betalt 21 öre kopparmynt, så är Knut för dessa 360 daler kopparmynt fullkomligen förnöjd.

som Joan egenmäktigt haver tagne skadestånd av restituera, utan att umgälla vad lag föreskriver.

Det upplästes som vid höstatinget skett är för av den skada endast, att Joan Claesson skulle skaffa ett av honom åberopat förbud, som denna gången är kallad kända procedurer.

Silur Söderström å Bengt Nilssons vägnar, som nu icke tillstades varde vägnar, som skulle det ännu icke varit lagligen instämt eller qvastonis om skadeståndersättning för någon brukandes åker samt äng utan simplititer om expense och dess skogshygge, varandes det förra målet redan igenom dom av 9 september 1709 deciderat, men över dets enare, som nu stridigt för varo Silur Söderström å sin principals vägnar, att som han så väl likmäktigt nämnda dom, so därpå erhållit laga acrecution suttu en bona sidi possesor av egendoemn eller skogen, uppå vilken han huggit, varmed det skall ha för den skull icke kunna betala den nyttja och gagn som han under samma tid av skogen hade siner.

Caléen sökte bevisa med höga Kongl senatens resolution av den 6 februari 1703 och en 4 september 1704 sig att hava därunder gjort saken anhängig och tvistlig med vad mera som actabreven utvisa, beropande sig för övrigt på det förr här vid kan passerat vara, som ahn förmodar fullleligen nog bevsit det Bengt Nilsson aldrig ägt den skogen uppå vilken han huggit haver.

Ty vilket allt tingsrätten uti behörigt övervägande tagit, haver och som Bengt Nilsson intet själv nu för rätten är tillstades, och man icke vet egentligen om inte han då har med sakens rätta beskaffenhet blivit underrättad och till ett skäligen förnöjande finnes vilja nog, det må dessa mål vänta till nästa ting i fall att parterna kunna emellertid uti gode mäns närvaro, som Caléen å sin faders vägnar därmed är nöjder och Söderström icke heller vill vara att mot vänligare överenskomma.

Var och icke så hava parterna fritt att varandra vidare att lagsöka, det bör stå de kunna och gitta, så emot skadestånds ersättande för skogshygge som för nyttjad åker och äng.

Likmäktigt den av förre avskedade nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad utvärkade stämningen uppå rrusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby, att erhålla slut uti de av bemälte Bengt, som kärandepart vid höstatinget år 1709 den 9 september och anhängningsgjorda tvistigheter.

1mo att Bengt påstår det hanmätte emot begärt vederlag låta honom få det uti Fyrby befintliga utjords tomtestycke emot Bengts byggningstomt vid bemälde Fyrby och

2ti angående det att Joan en för den höga Kongl senaten lovt en rätt berättelse om en rudedamm vid Fyrby och

3tio att Joan må imponerat varde att han ifrån sig en kopia av höglovliga i åminnelse konung Johans bytesbrev

Lät tingsrätten sig förberörde parter förekomma.

Nämligen Bengt i Fyrby igenom dess fullmäktige Mattias Söderström å ena och Joan i Blinnestad igenom dess son Claes Caléen å andra sidan. Itererandes Söderström dess å Bengt Nilssons vägnar, för det gjorda 3:de postulata.

Men Caléen å Joan Claessons vägnar förklarade vad det första och andra momentet beträffar, det skall sådant vara allldelse stridande emot den höga Kongl justica revisionens den 9 maj 1706 av sagde nådiga resolution, och förmodar samt påstår det, att sådant olaga påtal må varda behörigen beivrat.

Men det tredje momentet angående, så säger Caléen sig icke flera dokumenter

i handen hava än de som redan kunnat, varit uppviste och igenomläste.
Samt förkunnande det skall Bengt lika vid sine vara bostäder och hus vid Fyrby
varer, var det befogat mera att tala eller söka.

Tingsrätten förelästes ovanbemälda den höga Kong justica revisionens resolu-
tion av år 1708 utav vilken befinnes

1mo vad det av Bengt pretenderade påståendet kommer, att Joan skall detsamma
så och nyttja efter 1617 år brev, nämligen i samma läge emellan Bengt byggnings-
tomt i Fyrby, som han det innan haver, samt

2de det han skulle till sin gård behålla rudedammen såsom han den förut inne-
haft.

Tingsrätten har allt förestående mål och parternas andragande i behörigt övervä-
gande tagit, men stannat därvid, det kan rätten icke understå sig mindre finna
sig befogade vara de samma till ändeligt avgörande sig att företaga, utan vill
först alleredan där här utinnan nu vidare påyrkas referea, att höglovlige hov-
rätten på det varav åarterna då, må njuta och lyda den rätt alla hörsammar som
Kongl lag och förordning kunde vistera och föreskriva.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1714 i Kuddby.

§ 13.

Kronolänsman välaktade Olof Olofsson framställde för tingsrätten drängen Nils
Ericsson och löskvinnofolket Annika Svensdotter, anklagande abdom tarione officie
för **begånget lönskaläge** på kronorusthållet Ljunga ägor, varefter Annika havande
blivit och ett pigebarn Mattiasmässodagen nästledna framfött.

Bägge delikventerna tillstodo lägersmålet, men haver för sin synd icke beträdda
emot, eller därför dömda blivit.

Alltså prövar tingsrätten skäligt, det bör drängen Nils Ericsson och löskvinno-
folket Annika Svensdotter plikta, han sina 40 daler och hon 20 daler silvermynt
till treskifte, samt och i följe av kyrkoordningen anno 1656 stå en söndag se-
nare på pliktpallen, och så taga absolution och avlösning.
Därvid ligger å bägges vårdnad till dess det själv föda kan.
Annika skall så som ej betjäna orkar efter förordningen utstånda corparalier
och sedan av Nils Ericsson 2 får eller penningar därför 6 riksdaler silvermynt.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1714.

§ 14.

Kronolänsman välaktade Olof Olofsson anklagade ration officei efterföljande
personer för det de efter tillstämde **försummat**, efter kronobetjänignens till-
sägelse, att skjutsa förleden sommar till Åby krog, nämligen

Hindrich i Skällingstad, vilken pliktar såsom för tresko för en häst 24 öre

Jost i Tåby för en häst 24 öre

och Sven i Tåby krono för tvenen hästar 1 riksdaler 16 öre

Summa 3 riksdaler silvermynt.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1714 i Kuddby.

§ 16.

Hustru Elisabeth Nilsdotter, fordrade efter föregången stämning, av svaranden dygdesamma jungfru Britta Wikman, såsom **resterande lön** för dess son, gossen Sven Svensson hos henne gjorda tjänst, nämligen 12 marker kopparmynt för ett par skor, efter nämndens städja 3 marker, en vadmalsrock för 6 marker och 2 par skjortor för 5 marker, gör tillsammans 26 marker kopparmynt.

Jungfru Britta Wikmark förklarade sig jämväl skrifteligen;

1mo att gossen Sven skall, igenom son mållöshet låtit förkomma en kviga för 10 marker kopparmynt, mellan Skogsby och Schennäs.

2to skall han under dess tjänst för sin mat, 8 veckors tid proportionerligen av dess lön och 1/6-del utkomst 6 marker 16 öre kopparmynt.

I följe varav jungfru Wikman påstår det måtte sådant uppå gossen Sevns lön deserterar, det övriga nu graveras 9 marker 16 öre kopparmynt under adger svaranden sig intet.

Hustru Elisabet föregivande som skulle, dels son Sven ej ensam varit vållande till kvigans förekommande, efter med honom en hustru Kerstin Olofsdotter på Brestadsbacken varit.

Resolutio:

Tingsrätten resolverar, det bör Sven Svensson för ett års gjord tjänst hos jungfru Britta Wikman åtnjuta, sedan har en händelse genom vårdslöshet bortkomna kvigan 5 marker och för försummad tjänst 6 marker 16 öre kopparmynt, som är i proportion av dess lön för 1/6-dels år decartet såsom, av bemälte jungfru Wikman njuta penningar 16 öre kopparmynt, 2 par skor efter 3 mark, 2 skjortor efter 5 mark och en vadmalsrock eller 6 marker, som allt tillsammans gör 14 mark 16 öre kopparmynt, och bör av jungfru Wikman till drängen Sven Svensson vara inom 3 veckors dag, härefter som ovan tecknat finner klarerat och erlagt.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1714 i Kuddby.

§ 41.

Kandfiskalen välbetrodde Claes Caléen haver till detta ting, i rättan tid ratione officie, instämma låtit factoren välbetrodde Jacob Spalding, att göra besked huru det varit före en kvad person, som i hans gård Alm kava levt, och han skall bortskjutit henne.

Men som bemälte factor låtit till sitt uteblivande denna gången låta förfall av sjukdom och opasslighet, vilken av några av närvarande allmogen intygades.

För den skull lät tingsrätten föranlåten att dissedera denan sak.

Dock haver tingsrätten till vidare upplysning och underrättelse velat låta till protkollet komma, huruledes denne herr factor Spalding till tingsrätten instämt en av Lars Lindemark vidimerad kopia av en P.Granberg, till factoren den 13 juli 1714 skrivet brev, som innehåller tacksägelse för det factor vårdat sig om bemälte Granbergs hustru under dess resa till Carlskrona för i orten på komden sjukhus, med mera det ad acta liggande.

Lagtima vinterting den 15 februari 1715 i Kuddby.

§ 8.

Kronolänsman välaktade Anders Andersson anklagade ratione officie efterlydande hemmans åboar för försummat skjuts med karl till Åby gästgivaregård, och som de detta intet frångå kunde, ty kommer de med plikt, att ansvara som följer:

Bjärka, Olof krono, tvenne hästar, 1 daler 16 öre

Blinnestad, Joan, rusthåll, tvenne hästar 1 daler 16 öre

Brestads frälse, Anders och Lars, tvenne hästar 1 daler 16 öre.

Lagtima vinterting den 15 februari 1715 i Kuddby.

§ 11.

Olof Bothvardsson i Väsby angav för tingsrätten huruledes han och dess flere båtmansrotesällar, skola icke allenast med en karlin statt sig framdelse till båtsman unga drängen Anders Andersson, nu för tiden vistades i Tåby socken och Brunneby gård, utan och att huru samme dräng hos sig i lagstadd tjänst haft, härutur drängen juletiden år 1713 gått, och i tjänst sedan hos den ni i Olof i Väsby till ansvars instämnda rusthållaren ärlig och beskedlig Bengt Nilsson i Fyrby, sig begivit, påståendes käranden Olof i Väsby, att såsom rusthållaren Bengt i Fyrby således i olaga tid skall antagit dess lagstadda tjänteson. Det måtte han och därför bli behörigen ansedd, och tillika allt skadestånd lagligen utreservera.

Rusthållaren Bengt i Fyrby svarade, att han i laga tid år 1713, nämligen vid Olofsmässotiden, den omtvistelige dräng Anders Andersson städjepeningen, vilken tjänst drängen Anders anfört, som ovanberört år 1713 den andra dag jul, sedan han förut av Bengt penningar varemot hadde, för honom och roteställen utgå, såsom båtsman, beropade Bengt i Fyrby sig hurutinnan till ebvis på Anders Anderssons moder hustru Maija Andersdotter i Brunneby, denna sedaermea framkom och tillstod att vad Bengt i Fyrby anfört haver, så som han och uppå tingsrättens tillfrågan, varpå berättas, att hennes son varit käranden Olof i Väsby lagstadda litelsedräng icke allenast, utan och att han av Olof och dess rotesällar tagit båtsmanspenningar 20 öre silvermynt en lång tid förrän han hos Bengt i Fyrby tjänst sökte.

Dock påstår hustru Maija sig återburit halva karolin sommartiden 1713 och levererat till kärandes rotesällar Håkan Jonsson i Väsby.

Denen inställde sig även för tingsrätten och efter dess tilld en ändan utsökta stämning vill visa, att han aldrig viljandes återtagit dem utgivna 20 öre silvermynt båtsmanspenningar, utan säger att hustru Maija kommit till honom och kastat, mot hans vilja en karolin på bordet samt straxt därpå utgått huset. Skolandes han icke kunnat kasta konungens mynt efter hustru Maija, utan såsom Anders första båtsmanspenningar, av honom skall utvunnit hava, så vill han och insistera att vartill honom framför Bengt i Fyrby besvär.

Resolutio:

Igenom laga slut uti detta , nu emellan Olof i Väsby och Bengt i Fyrby, instämnda mål, ske kunde borde drängen Anders Anderssons tagna svar förekomma.

För den skull vill tingsrätten, vad som här kommer att upptaga och deciderarar, så länge disserat haver.

Men den exiterade grastion, vilken den av alla parter skall överenstämma berättigad, att få Anders Andersson till båtsmansroten av tingsrätten remitterad till högvälborne herr landshövdignen i orten, varav parterna i ordninghet och föredragande ochd ess gunstliga resolution avvakta.

Alltså förelästes dem det vid sishållna extrating hållna protokoll, med allvarsam föreställning, att såsom de då edeligen avhöra vittnena Anders Månsson i Kumleby, Jöns Jönsson i Hollstad, hustru Ingeborg Mårtensdotter på Hageby ägor med sådana omständigheter vittnat om den sak, som mycket graver Hemming och Ingrid, det vilja de för den skull nu riktigt tillstå och bekänna, vad dem emellan kan förelupit vara innan de som förr framhärda uti ett stadigt nekande.

Alltså gjorde tingsrätten till handlingen följande frågor:

1mo vad Hemming och Ingrid gjorde uti Alms hage, då drängen Pär Nilsson i Hageby dem darsammastyädes tillsammans funno ?

Hemming sade, jag hade varit borta och lagat en min gärdesgård och skulle gå hem, men INgrid gav sina kalvar att söka.

Alltså möttes vi åt uti hagen utmed vägen, varest vi och satte oss utmed att stå.

2mo om intet Hemming och Ingrid lågo som drängen Pär Nilsson vittnat haver sagt Svarandes, nej det gjorde vi intet.

Tingsrätten lät Hemming taga avträde och Ingrid inkallades.

Till henne gjordes följande frågor:

1mo huru och på vad sätt hon med Hemming uti Alms hage tillsammans kommit ?

Svarandes, jag hade varit borta, att giva mina kalvar sleka, sedans atte jag mig ned och band på en sticketröja, då kom Hemming fram ifrån, sättandes sig vid mig på en tuva, men intet vidare skedde.

2do varföre Ingrid bad för sig uti sockenstuvan ?

Svarandes, jag bad allenast, att intet skulle komma längre.

Ingrid Andersdotters ofärdiga man, över 70 år gammal, **skomakaren Anders Månsson** och även ålderstigna Hemming Nilsson **hustru Ingrid Olofsdotter**, var nu för tingsrätten alltså tillstades och ville på intet sätt tillvita deras, nu anklagade makar några oanständigheter, utan bönfaller att de för deras brott och förseelser, då de sig uti Alms trädesgårde sammanlagt hava, måtte med ett lindrat straff visas, såsom där de nu skulle blivit till hordomssynd dömda, vilja dem sådant gärna förlåta, och där dem av höga överheten sådanbt varda igentaga, samt vidare äktenskap bygga.

Tingssökande allmogen ifrån Tåby socken veta enhälleligen att berätta, det om Hemming och hustru Ingrid otidiga sammanlavnad en lång tid, gått rykte, men ville varken tillställa eller tillåta att utnämna .

Hemming Nilsson är uti sin kristendom styckvis mycket ringa, men Ingrid Andersdotter däremot någorlunda förfaren.

Havandes Ingrid med sin man intet barn avlat, och som hon något över sina 40 år gammal är, så befinner hon sig ej heller nu havande.

Men kunde tingsrätten om denna sak intet sig påminna att rannsaka.

Alltså stände till dom som följer:

Resolutio:

Det haver väl för avskedade kronobåtsman Hemming Nilsson och Ingrid Andersdotter enständigt nekat till den mot dem angivna hordomssynd, sista gången uti Alms gärdeshage, med var som rannsakingen innehåller, men såsom de båda med ett allmänt rykte, som och till liderlighet och okyskhet och hordoms, som vittnena Pär Nilsson i Hageby, Anders Månsson i Kumleby, Jöns Hemmingsson i Hollstad, hustru Marja Mårtensdotter på Hageby ägor det intygat haver, finnes graverande.

För den skull haver tingsrätten intet annat kunnat, än till följande av anno 1629 års domareregler döma, det bör Hemming och Ingrid bevisa det med sin ed.

Dock vill tingsrätten i underdånighet referera denna sak till höglovlige Kongl hovrättens ytterligare omprövande;

1mo om icke edsgången kunde av andra dessa anklagade ske, och liksom om icke därföre exemplets skull och ansvar, veterligt till sky och varnagel, för det de som gifta personer sökt varandra, och som de själva det bekänt hava, legat uti varnadra famn med mera.

Rannsakingen kan giva anledning till, borde dessföre undergå något exemplart straff.

Utdrag ur Björkekinds härads dombok.

Extra ting hållet den 28 april 1715 i Fristads gästgivaregård.

Efter lysts tingsfrid förekom för tinget kronolänsman välbetrodde Anders Andersson och ratione officie i anledning av adjunkten uti Tingstad, vördige herr Anders Norrlings brev av den 29 juli instundande, anklage för tingsrätten gifte mannen, förut avskedade kronobåtsmannen Hemming Nilsson, som därjämte kallats sig Bruhn, sina 56 år gammal, för **olovligt umgänge eller förment hordomssynd** med gifta hustru Ingrid Andersdotetr, och såsom icke allenast ett allmänt rykte skall varit några år tillbakas om dessa personer samhälld, utan skall det och finnas internt härutinnan, ty förmodar länsman det skola Hemming och hustru Ingrid Andersdotter komma nu till saken bindas.

Hemming Nilsson och hustru Ingrid Andersdotetr, ehuru de av tingsrätten särskilt examinerade och till god bekännelse allvarsamlingen förmante blivit, påstå i det högsta sin oskuld och ebgära, att mota densamma till godo i kronolänsman Anders Anderssons producerande vittne, nämligne Pär Nilsson i Hageby, bonden Anders Månsson i Kumleby, Jöns Hemmingsson i Hollstad, hustru Ingeborg Mårtensdotter i Alm samt hustru Maria Mårtensdotter på Hageby ägor, mot vilka intet jäv anfördes.

Allts avlade den den muntliga vittneseden och sedan, särskilt utfrågade, bekänd:

Drängen Pär Nilsson, i somras ett år sedan, var jag hos bonden i Almstad, och då jag skulle gå igenom Alms hage att söka upp mina hästar, fann jag Hemming och hustru Ingrid utvid talldungen tillsammans, och de lågo.

Men då jag kom tillbaka med hästarna, då gömde de sig bakom buskarna.

Frågades Pär Nilsson

1mo huru Hemming och Ingrid togo sig på ?

Svarandes , det vet jag intet

2do om Pär kunde förstå, att de sins emellan hade någon köttslig beblandelse?

Svarandes, nej, men av det tal, som var om Hemming och Ingrid tänkte jag ont om dem.

3ti varnär Pär icke straxt uppenbarade, att han sett Hemming och Ingrid tillsammans ?

Svarandes, jag tänkte intet mer än de fick sin dom.

4tio om Pär kan vita dem någon sak ?

Svarandes, nej det kan jag intet göra.

Anders Månsson i Kumleby inkom för tingsrätten och uppå sin avlagda ed berättar: I somras var jag med några andra uti Alms och hjälpte till att slå rågen, då Hemming och Ingrid voro med.

Mestafton gav hustru Maria Månssdotetr oss väl till bästa, men då vi en stund där suttit, vid pass klockan 10 om aftonen, kommo bemälte hustru Ingeborg och hustru Maria Mårtensdotetr in till mig och Jöns i Hollstad, bedjande, det ville vi gå ut med dem då de sade funnit huru Hemming och Ingrid de lågo tillsammans. Alltså följde jag med och afnn Hemming samt INgrid liggande på varandras arm, uti trädesgårdet ibland några små enebuskar.

Då ville jag bryta av en ruska, varmed slå dem med, men kunde det intet.

Fick alltså ett stycke av en annan rutten staver i famn, med vilken jag gick tilld em, föreställande dem deras oanständiga leverne, men slog dem intet, utan som hustrun var fallen av Ingrid.

Alltså tog jag den med mig till vidare anmälans, och så gingo Hemming och Ingrid sin väg.

Tingsrätetn frågade:

1mo om Hemming var mycket drucken ?

Svarandes, nej han kunde både gå och svara.

2do om Ingrids kjortel intet var uppriven och om något annat tecken av Hemming till lägersmål intet gavs ?

Svarandes, nej det kunde jag intet förstå.

3tio om Anders hörde Hemming samt INgrid talas vid ?
Svarandes , nej och intet kjan jag varken fria eller fälla, då alltid hava de varit i rykte för varandra.

Jöns Hemmingsson i Hollstad vittnade:

Jag vet intet mera än jag följde hustruarna och Anders i Kumleby i Alms trädesgårde.

Där lågo Hemming och Ingrid i varandras armar, ibland några enebuskar ett litet stycke utur gångvägen, och var huvan fallen av huvudet på Ingrid, vilken Anders i Kumleby tog med sig, och hade han förut velat slå dem, men gjorde det inte.

Frågades Jöns Hemmingsson

om Hemming var däven och om INgrids kläder voro upprivna ?

Svarandes, nej det kunde jag intet se och Hemming kunde både gå, tala och svara.

Hustru Ingeborg Mårtensdotter i Alm, sade uppå sin ed.

Såsom det om Hemming och Ingrid tillhållts om varandra, alltid fått ut dal, och ingen såg att Ingrid sökte upp Hemming på min gård, bedjandes att hon ville gå med hand, det han gjorde, och sedan lade de sig tillsammans uti trädesgårdet. Alltså bad jag Anders i Kumleby och Jöns i Hollstad gå dit upp och se dem, som de och gjorde, varom de lära berättat haver, men intet kan jag säga, att jag såg någondera av dem hava blottat sin kropp.

Hustru Maria Mårtensdotter på Hageby ägor vittnar alldelse lika med dessa förestående, dock lägger till, att då vi kommo gåendes dit Hemming och Ingrid lågo, sade Hemming till henne, mor, mor.

Mera vet hon härom intet.

Hemming Nilsson och Ingrid Andersdotetr kunna intet neka till, att på de sätt och vis vittnen det intygat hava, legat tillsammans uti Alms trädesgårde, men påstår nu såsom förr, att det för varandra i övrigt äro säga, såsom de och föregiva vilja, att de bägge skola varit så druckna, att de intet kunnat förmå gå till sina torp.

Frågades Ingrid huruledes hustruar kommit av henne ?

Svarandes, det vet jag intet, ty det skedde uti sommar.

2.do om icke hon och Hemming voro vakna, då folk kommit att se dem ?

Svarandes, jo detsamma vaknade vi.

Kronolänsman välaktade Anders Andersson berättar, att då han med flera vederbörande var åstad, att fångsla Hemming, skall han sökt sig undanhålla i uthuset ibland något hö och påminner att när Hemmings hustru Ingrid Olofsdotter samt Ingrids man, gamla skomakaren Anders Månsson hörda bliva, det skola de kunna giva uti denna sak god upplysning, varjämte länsman förmodar, att om med denna sak kunde hava ännu något anstånd, skulle han flera skäl kunna uppspana.

Alltså vart tingsrätten föranlåten, att dissera detta till vidare, och kunna Hemming samt Ingrid emellertid hållas uti säkert förvar, helst Hemming, då han denna gången blivit fasttagen, sökt sig att undandölja.

Lagtima sommarting den 15 juni 1715 i Kuddby.

§ 19.

Under häradshövdingen, med högvälborne landshövdingen i orten, i orten herr Anders Lejonhielm korresponderat, haver nu den 18 april nästlidet ankommit Östgiötha Cavalleriregementets krigsförhör extratum protokoll, daterat Gisselöv den 2 april 1715 angående det lägermål, ryttaren av Västanstångs kompanie Hans Anders Natterström haft med ryttareänkan Ingeborg Biörnsdotter på rusthållet Alms ägor uti detta häradet, och befinnes

1mo att bemälte ryttaren vid krigsförhöret väl tillstått, att han hävdat Ingeborg, men förmodar,

2do att dess fader Olof Andersson i Frantzberg, kunnat utspana, vilken mer än han hävdat Ingeborg till beställa havander ryttaren Natterström,

3to tillstått att han pliktat för lönskaläge med Maja Pärsdotter oc

4to sagt sig intet kunna äkta Ingeborg, all den stund en annan kvinna Annika Oärnsdotter, som skall leva uti Törnevall socken, hos fru kaptenskan Maija Blehm

Lagtima hösteting den 25 oktober 1715 i Kuddby.

§ 11.

Landfiskalen välbetrodde Claes Caléen igenom vice fiskalen Lars Moritz, tilltalte efter föregången stämning Joahn Jonsson i Fristad, för det han i olaga tid skall pigan Elisabeth, ifrån bonden Olof Hansson i Fyrby, uppå vilkens och dess tjänstefolks vittnesmål, fiskalen Moritz sig beropa ställt, samt påstår Johan Jonsson i Fristad må med laga plikt ansedd bliva.

Johan i Fristad påstår icke allenast lagligen skett, utan ochd et, att Olof Hansson i Fyrby aldrig skall åstundat att behålla pigan Elisabet till tjänst, varifrån till vittne skall kunna producera drängen Måns Hindrichsson i Örminge.

Då vice versa påberopade vittnen äro med tingsrätten varken tillstädes, ej heller hava de varit till detta ting stämda.

Alltså emedan hade denna sak slut, varpå förnämligste bevis, ty varder den och dipsererad till nästa ting, emellertid kan och landfiskalen Caléen göra sig om denna sak närvaro underrättad och där han så finna känt till, då densamma vidare fullfölja.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1715 i Kuddby.

§ 35.

Kronolänsman välaktade Anders Andersson framställde för tingsrätten, dens edan extra tinget den 27 augusti nysslidet, havde före avskedade kronobåtsman Hemming Nilsson och hustru Ingrid Andersdotter på Alms ägor, att undergå vidare rannsaking och dom, angående dem emellan angivne **hordomssak**, beklagandes länsman attr han inga flera bindande skäl kunnat uppspana, än vad adjunkten ärevördige herr Anders Norrlings brev av den 29 juli nästlidne innehåller, nämligen att Hemmings och Ingrids otidiga umgängen lång tid varit ett allmänt rykte och att Ingrid uti sockenstugan fallit till böneboken, och bedit att om något var felat, det måtte tillgivas, så ville hon och Hemming bättra sig.

Hemming och Ingrid neka nu såsom förr enständigt.

Hemming hädanefetr, om han bliver benådad och för ytterligare straff förkortat, måtet bliva bättre mot henne, det Hemming alldeles försäkrade.

Härefter Ingrid utvisas och Meming blev av tingsrätten tillfrågad, huru Hemming kan säga sig för hordomssynd med Ingrid fri, då Anders Månsson dem tillsammans funnit i ängstappan eler omd et är fullkomligt, sat att hustru Ingrid då hade kjorteln under sig ?

Svarades, jag rörde inte den gången vid Ingrids bara kropp, ej heller hade jag något till beställa med henne, ehuru Anders kom och var på mig, samt kallade mig en skälm eller det är visst nog att jag sprang efter honom, viljandes slå honom, men han undanflydde, men vet ej med mig och intet förfall haver, förutan det som skedde uti Almsgärdet, då både jag och Ingrid var druckna, sägandes Hemming sig kunna med gott samvet vidare förklara, att han nu sanningen bekänt haver.

Hustru Ingrid inropades och ehuru väl tingsrätten pro froma lät henne förstå såsom vad Hemming vader gjort god bekännelse, som konteunerade hon dock härvid, att hon varken svarade ja eller nej, utan föregav såsom har hon aldrig haft med manfolk någon den ringaste köttslig beblandelse.

Protokollet upplästes och var härutinann inte vidare att påminna.

Ty tingsrådet vill i underdånig ödmjukhet förmoda, att såsom denna och de förra över Hemming Nilsson och Ingrid Andersdotter hållna rannsakingar nogsamnt lærer finans deras otidiga sammanlevnad och åtbörder, vilka måna likväl med tvister till förargelse varit hava, ehuru de själva icke tillstått någon verklig hordom, det måtet för den skull även dem ett exemplart straff utsökas, som kan lända dem och varda slika till avsky och varnagel.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1715 i Kuddby.

§ 36.

Galme ofärdige mannen, Pär Esbjörnsson, som kom för tingsrätten, och angav med beklagande dess dotter Kerstin Pärsson, skall inlåtit sig i **olaglig köttlig beblandelse**, med en, då dräng, hos herr kaptenlöjtnanten Jean Hindrich Posse, Adolph kallad, som därjämte kallat sig Rosencrantz, varefter barn avlat blivit, en flicka Britta med namn den 14 juni sistlidnem men nu död.

Kerstin Pärsson var inför tingsrätten tillstådes och påstod, att ingen annan än denne Adolph skall med henne haft att beställa.

Detta lägersmål haver skett på kronorusthållet Almstads ägor, havandes Kerstin på 4:dygnet kvalt med barnet, och som intet hopp varit om henens liv, så har hon och blivit med Herrens högvärdiga nattvard besökt av kyrkoherden ärevärdige herr Zackarias Hansonius uti Tåb, vilken med hustruarna Catharina Johansdotter, Sackens änka hustru Britta och hustru Ingrid, Olof Bosons änka, bevittnat vara och herr kyrkoherdens attest ad acta ligger, att ehuru allvarsammeligen denna Kerstin Pärsson, då hon vunnit sitt från barnafödseln stadd var, och innan hon den Heliga nattvarden blivit delaktig, förevisas omsider dock på ingen annan bekant, än även bemälte Adolph.

Denne Adolph vet ingen rätt säkert att berätta, varest han må hava tillhåll vidare än det förnummas, att han skal tagit av en jolldaterote här i Östergötland, påstår att för dem som soldat utgå.

Alltså begärrer Kerstin Pärsson det måtte hon denna gången få dom, att hon icke längre må bliva ifrån kyrkans friheter hållas.

Denne Kerstin Pärsson haver tillförne intet veterligen varit lägrad eller därföre dömd.

Kronolänsman välaktade Anders Andersson protesterade, att såsom han ratione officie denna lägersmålssak även angivit haver, det måttet han för den skull varda målsägaren till godo.

Såsom hos Kerstin Pärsson ingen anna bekännelse kan erhållas eller av henne förmodas, rå den som hon under 4 dygns svår barnsörd, och då som herr kyrkoherden Zackarias Hansonius med Herren högvärdiga heliga nattvard besökt blivit gjord haver.

För den skull prövar tingsrätten skäligt, att sakfälla Kerstin såsom för lönska-läge, att plikta sina 20 daler silvermynt till tredelas, och att stå en söndag på pliktepallen, samt få taga absolution och avlösning.

Vad Adolph, som angiven barnafader vidkommer, så vill tingsrätten därom med vederbörande korrespondera.

Sist bemälte målsäganderätten, som kronolänsman Anders Andersson vill disputera Kerstins fader Pär Esbjörnsson, så finner tingsrätten Kongl Majts allernådigaste förordning anno 1694 den 2 januari enligt, atts edan Pär nu med Fristadstinget sig anmält haver, mäter densamma tillgodo.

Lagtima hösteting den 25 oktober 1715 i Kuddby.

§ 38

Landfiskalen Claes Caléen haver till detta ting, instämma låtit factoren välbetrodde Jacob Spalding, angående det måtte bemälte factor, förutom bevis om **den kvinnopersons riktighet**, som vid factorns rusthåll Alm **avlat barn**, vilket sedan uti Tingstads kyrkogård nederlagd blivit, det fiskalen mycket misstänkt håller.

Factor Spalding haver till tingsrätten insänt sin skrift, uti vilken han förmäler, huruledes fiskal Caléen denna samma sak instämt till ting år 1714, då factoren skall koparerat och skrifteligen förklarar, vilken det misstänkt hållna kvinnofolk varit, nämligen en hustru, vars man är löjtnant vid sjösaten, benämnd P. Granberg, och som factoren om denna saks riktighet uppvisat i gjorda brev

Extra ting den 28 mars 1716 i Fristadsgästgivaregård.

Sedan denna tingsrätte vid ordinarie ting, som begynte den 25 oktober 1715, rannsakat och avdömt, det mellan kronobåtsman Hemming Nilsson och Ingrid Andersdotter omgivna mål angående **förment dubbelt hor**, haver bemälte Ingrid Andersdotter gamle man, skomakaren Anders Månsson, för häradshövdingen uti mångas närvaro uppebart och bekänt, huruledes han i förleden sommar, alltså ett år sedan, funnit Hemming Nilsson och Ingrid Andersdotter dragande tillsammans uti en ängstäppa. Hemming var sig upp av sin buk och hustrun kasat neder om sig kjorteln, varföre Anders kallat Hemming en stute, och sade sig skola giva sådant för kyrkoherden i församlinge tillkänna.

Men som Hemming sprungit efter Anders Månsson, viljandes slå honom och hotade att om han sådant uppenbara skulle, han än vidare bliva förföljd med mera.

Allts skall Anders måst tiga stilla, vilket allt i underdåning ödmjukhet blivitt berättat.

Den Kongl Giöta rikets hovrätt, som igenom dess nådgunstige svar och brev av den 17 februari nästlidet, funnit skälighet, det böra desse personer ytteligare för tingsrätten kallas och över ovan berörda bekännelse rannsakas, huruvuda de sådant tillstår eller några andra skäl till samma goda upplysning kunna erhållas.

Till nu läste följe varav med högvälborne herr landshövdingen i orten det koresponerat blivitt, så att kronolänsmannen välbetrodde Anders Andersson nu framställdes, de ifrån Linköping hit till tinget fångliga förde kronobåtsman Hemming Nilsson och gifta hustru Ingrid Andersdotter, och blev nu sagde höglovlige Kongl. hovrättens brev i bemälte Hemming och Ingrid samt deras makars hustru Segred Oloufsdotter och gamla skomakaren Anders Månssons närvor uppläst.

Tiilsåendes Hemming vad Ingrid Andersdotters man Anders Månsson, efter utfallen dom, för häradshövdingen bekänt, på följande sätt:

Guds nåde och så visst, som det är sant, att Anders har oss i skogstämpan tillsammans och då tvättade hustru Ingrid byk, men intet hade jag med henne någon köttslig beblandelse.

Bedjandes ödmjukeligen, att hans straff nu måtet i häversta måttan skärpt bliva.

Rätten sökte på allt sätt, att förmå Hemming till sanningens vara utsago, men kunde ingen vidare bekännelse av honom erhållas än så, att då jag låg uti Almsgärdet och hustru Ingrid fann, kan jag varken sådant fria mig för hustru Ingrid eller fälla mig, emedan jag av dryckenskap inte visste vad jag gjorde.

Ingrid Andersdotter ville uppå tingsrättens tillfrågan, varke ville ja eller nej, utan nu såsom tillförne, att hon legat i Hemmings fann uti Almsgärdet, då hon och även varit drucken.

Kronobåtsman Hemming Nilssons hustru Segred Oloufsdotter, sina 80 år gammal, beklagade, att Ingrid Andersdotter bedragit sin man, väckt upp honom av henne, och gått med honom uti gärdet vid Alm, kunnandes hustru Segred så mycket mindre säga sin man Hemming, som hon alltid först hört hyckla om deras samhälld. Hustru Segred beder för sin man och vill honom gärna tillgiva den honom något i ene eller annan mottå skulle övertygas.

Gamle skomakaren Anders Månsson tillstår att det som ahn i förhör till häradshövdingen uppenbart och ebkänt, och får sedan förar snutecknat finens, men vet intet vidare, utan beder för sin hustru och vill henne förlåta, där hon till något förvunne bliver.

Tillstående Anders Månsson därjämte, att han under de till eller alltså är vad pass de uti äktenskap samlevat, av ålderdom och bräcklighet av värk uti sin rygg, icke kunnat någon gång med sin hustru Ingrid Andersdotter hava köttslig beblandelse, det Ingrid även nu för tingsräteten tillstår.

Nils Pärsson i Karlstorp framkom för tingsrätten och ebrättade, att Hemming Nilsson varit svår och elak mot sin hustru Segred Oloufsdotter, innan nu angivna blivitt uppenbart, det hustrun och intet förnekar alöls, påståendes hon åt

Lagtima vinterting den 21 februari 1716 i Kuddby.

§ 6.

Ryttareänkan Ingeborg Biörnsdotetr framkom för tingsrätte och ebgärde slut uti den, sedan år 1714 angivna ska, henen och ryttaren Hans Natterström emellan **angående lägermål.**

Klagandes denna Ingeborg, att hon så längen skall stängas ifrån sina salighetsmedel, och att hon därefter kan råka i samvetsnöd.

Häröver resolverade tingsrätte, stt jämväl det med ordinarie tinget den 17 juni 1714 blivit av sagt, att om denna sak och därmed vara förlupet, borde med armén i Skåne rannsakas, så kan dock tingsrätten, intet längre avhålla Ingeborg utur där svar uppå de härvid borde korrespondera, inte skulle inkomma innan detat tings slut, så skall Ingeborg denan gången erhålla ett laga utslag.

§ 19.

Det haver denna tingsrätten vid åtskilliga ting tillförne förekommit ryttareänkan Ingeborg Biörnsdotetr, vilken tillstått sig blivit lägrad och med barn rädd

blivit, sedan Natterström samma åren blivit sedda, förklarar för dess äkta hustru.

Ingeborg Biörnsdotetr framkom och till dess, för detta med åtskillige ting gjorda påståenden producerar bonden Anders Jonsson i Alm och ryttaren Hans Biörkbom, den 15 juni 1714 utgivna attest, som innehåller, att de hört ryttaren Natterström åtta dagar efter Ingeborg fött barn, lova att taga henne till hustru, med medhängd contestation, att förr än han miste huvudet, nu han skulle henne övergiva å alla sidor.

Ryttaren Hans Natterströms fader Olof Andersson i Frantzberg, var för tingsrätten tillstädes, sägandes sig intet annat vittna, att utmärka som kunnat haft med Ingeborg någon den ringaste köttslig beblandelse, såsom han och inte ville det ringaste varken försvara elelr hava tillgöra med henne sin son Hans Natterströms lägermåls aka.

Bonden Anders Göransson i Alm, som kallades efter Ingeborg Biörnsdotters begäran för tingsrätte, vilken icke allvist tillstod allt, vad som han den 15 juni 1714 till Ingeborg utgivna attest innehåller och får även för antecknat finnes, utan och lade till att ryttaren Natterström försäkrat sig vilja 14 dagar efter komma igen och låta lita för sig med en tids förskylder, sig ärevördiga domhabvandes i Linköping bevis, att han vore ogift och fri för de andra kvinnofolken, som han lägrat hade.

Uppå allt detta skall och ryttaren Gustaf Tegenskiöld hava hört och vittna vidar att intyga.

Ingeborg Biörnsdotetr begärde dom, på det att hon må komma till sina salighetsmedels brukande, varifrån hon en så lång tid stängd varit.

Resolutio:

Tingsrätten kan intet giva Ingeborg Biörnsdotetr deom, innan som ryttaren Gustaf Tegenskiöld och Hans Biörkbom, som uti Skåne finnas, vid tvist med regementets krigsförhör ididem edeligen avhörda och ryttaren Hans Natterströmvid samma tillfälle hörd och därefter dömd bliver, så får det med Ingeborg begångna lägersmål, som då de skulle befinans, för det han andra personer, såsom denne Ingeborg Biörnsdotter och en anna Annika i Törnevalla siocken, s amt Kongl Majts kyrkoordination anno 1668 kapitel 15 § 16 och Kongl Hovrättens dom avd en 11 februari 1691, äktensskapslöfte viljas hava i skolandes till att vinna med flere tings slut uti denna sak bliva ett aextracta protkoll expierade, och vidare huru med höga vederbörande korrespondera.

Lagtima sommarting den 12 juni 1716 i Kuddby.

§ 3.

Ett frälsehemman Skällingsad uti detat härad och Tåby socken, som löjtnanetn välborne herr Hindrich Reüter den 1 juni 1715 mot 16 stycken 9 dalers lånppnt-pantsatt haver och den 25 oktober 1715 in protokollet finnes, varder nu för herr handelsman Daniel Grönlund som pant uppbudet.

§ 4.

Skällingstad ett helt frälsehemman, som löjtnanten välborne herr Hindrich Reüter mot 396 daler kopparmynts lån jämte laga upplöpande intresse till handelsmannen Gierdt Joahnsson Dahlgren pantsatt haver och en 25 oktober 1715 in protokollet finnes, varder nu uppå begäran som pant uppbudet.

Lagtima sommarting den 12 juni 1716 i Kuddby.

§ 11.

Landfiskalen välbetrodde Claes Caléen ratione officie anklagade Johan Hansson på Ljunga ägor uti Tåby socken, för andra gången begånget snatteri, hos kyrkoherden ärevördige herr Zackarias Hansonius i Tåby, beständes detsamma efter förut avskedade kronobåtsman Måns Svensson Blinds berättelse, tagit 3 spann malt, värt 1 daler 16 öre silvermynt, härjämte landfiskalen beder att utmäta av denne Jonas Hansson någon ersättning, för de, för hans skull gjorda omkastnignar, tu medels, att Jonas sig avhållit och fiskalen måst vänta nu andra dygnet inna Jonas, igenom rättens medel till tinget hämtad blivit.

Jonas Hansson, som vid 1709 års detat härads sommarting, varit angiven och dömd för snatteri första gången, tillstår detta sedermera.

Alltså till följe av Konmgl Majts resolution år 1699 den 26 maj, prövar tingsrätten skäligt, att sakfälla Jonas, nu till sina tredubbla böter samt själva stöldens kvantum, som är 1 riksdaler 16 öre och gör plikt 4 daler 16 öre silvermynt tillsammans, varjämte denne Jonas Hansson bör undergå skrift i sakristian och få absolution samt avlösas.

Maltet haver Jonas Hansson återställt, alltså kommer han nu vidare till att stoppa, de för hans skull av landfiskalen Calén förda omkastnignar, att utlägga expenser 4 daler silvermynt,

Lagtima vinterting den 21 februari 1716 i Kuddby.

§ 18.

Fjärdingskarlen Olof Månsson framkom för tingsrätten och anhöll, det måtte honom efterlåtet bliva, att såsom han uppå en skogslös ort boende är samt dessutom för oföre i denan svåra vinter, inte bränsle hemköra kunnat, få uppå Bjärka kronohemmans ägor **nederfälla 3 stycken torra och odugeliga ekar.**

Nämndemän Nils Nilsson i Fristad och Nils Erengisslesson i Ljunga intygade, attd esse 3 stycken ekar äro gamla och till skeppsvirke alldeles otjänliga.

Alltså vbarder detta Olof Månsson till bevis meddelat och han för övrigt hämtar att före och efter fällnignen, så förfara som Kongl Majts lag och skogsordning anno 1664 pressivera innehåller.

Lagtima sommarting vid Kuddby den 12 juni 1716.

§ 22.

Rusthållaren ärlig och beskedlig Bengt Nilsson i Fyrby samt dess granne danne-
mannen Olof Hansson ibidem, framkom för tinget och efter stämning kärande till
nämndemannen Nils Erikngisslesson i Ljunga om en bros uppehållande, där över
bäcken på stora landsvägen härnäst Fyrby och Ljunga ägor möts.

Vilken välbetrodde kronolänsman Anders Andersson med lantbetjanten Han Roos
ocg flere vederbörande, synt vid sista nya syn år 1715, och då indelt upp hem-
manen Ljunga och Fyrby.

Allstå och till följe av lag det 3 kapitlet byggningabalken, prövar tingsrätten
skäligt, det bör nämndeman Nils i Ljunga, icke allenast taga sin tillhörige
del av denne bro över Fyrby och Ljunag bäck på stora landsvägen, utan och ut-
betala till Bengt och Olov i Fyrby expenser 1 riksdaler silvermynt.

Lagtima hösteting den 23 oktober 1716 i Kuddby.

§ 9.

Efterförjande högvärborne herr landshövdingen Anders Lejonhjelm inkomna högbe-
mälte skrivelse av den 2 oktober nästlidet, haver häradskrivaren med flera
vederbörande den 22 oktober näsatförde till skatterustlösen för bergmästaren
välborne her Gustaf Dacnkwardt taxerat efterföljande hemman och lägenheter näm-
ligen:

Brunneby kronoskattehemman 1/2 för 36 daler 12 öre.

En utjord i Skjorstad om 7 tunnland, 28 1/2 kannors årligt utsäde för 31 daler
18 öre.

En dito i Tåstad till 2 tunnlande 29 1/4 kannors årligt utsäde för 17 daler
17 öre, allt silvermynt, vilka alla är rusthållarestam under livkompaniet nr.
19.

Alltså utlästes även skriften härmedels, men ingen anmälde sig därvid, utan
herr bergmästaren Dacnkwardt som rusthållare förebihölls sig den stipulerade
värderignssumman, att få utgiva, som till bevis meddelat varder.

Lagtima sommarting den 12 juni 1716 i Kuddby.

§ 25.

Olof Trulsson och Sven Mattiasson i Brunneby besvärade sig, efter föregående
stämning, över Måns Olofsson i Skjorstad, för dess olaga gärdesgårdar och hägn
mellan Skjorstads trädesgårde och Brunenby hage, varigenom det stor skada på
deras beteshage av främmande kreatur skolat lidit.

Måns Olofsson tillstod, att han sedan stämningens erhållande upprättat sin gär-
desgård, vilken käranderna säga, att vara föga bättre än förr, utan elak och
av gammal gårdsle, att dem ej kan gärna säga.

Alltså påstår det, att Måns Olofsson måtte bliva pålagd med laga vite, dess
gärdesgård förkovra, att uppsätta och med makt hålla samt förnöja laga rätte-
gångsexpenser.

Resolutio:

Tingsrätten prövar skäligt samt lag kapitel 8 byggningabalken enligt, det bör
Måns Olofsson, som försummat att lagligen uppsätat dess efter eget nedgångna
och odugliga gärdesgård, böta 3 daler silvermynt till treskiftas, samt innan
nästkommande valborgsmässa hava med 10 dalers silvermynt vite, förutom den pre-
skriberade ordinarie boten, sina gårdar så gilda, att de kunan göra värn och
täppning, samt till käranden utlägga i expenser 2 daler silvermynt.

Lagtima hösteting den 23 oktober 1716 i Kuddby.

§ 4.

1/2 kronoskattehemman Tåstad. som välbetrodde Olof Svensson, efter köpebrev daterat
i månad för 650 riksdaler

Utdrag ur Björkekinds härads dombok.

Extra ting den 6 december 1716 vid Fristads gästgivaregård.

Sedan den vanliga tingsfreden utlystes och sedan upplästes, uti alla vederbörandes närvaro högvälborne herr landshövdingen i orten Anders Lejonhielms brev av den 16 november nästlidet, angående detta extra tings hållande, över dragonerna vis översten högvälborne herr greve von Fersens dragonregementet, Johan Christiersson Werner, Johan Gustafsson Samping, Alexander Thomaïesson Rehn och Hans Johansson Rixter, vilka tvenen gånger ånyo skola på Fristads gästgivaregård, efter Joahn och GUstaf Jönssöners införda skriftligt tingamål, **med övervåld och oredighet framfarit**, där de och skola huggit sönder Fristads fönsterkarmar och portar samt bord med mera, som krogarana Johan och Gustaf i Fristad påstår, att få ersatt jämte böter för otidigheterna och expenser till 30 daler silvermynt.

Havandes Samsing, Werner och Rehn första gången, nämligen den 15 oktober innevarande år och andra gången, nämligen natten emellan den 11 och 12 november nästgående ovanbennämte Samsing och Rixter varit.

Häradshövdingen haver om detta extra tings hållande om terminen korresponderat med den vid kompaniet, under vilket dragonerba sortera, officeren kapten Carl Waxschlager, som igenom löjtnanten ädel och manhaftige herr Carl Dahl närvarande vid tingsrätten, lät anmäla huruledes han nu skall vara av skäl hindrad, så att herr löjtnanten för den skull uti hans ställe skule sig infinna och de anklagade dragonerna till förhör och dom och undergående makt inställa.

Dragonerna Werner, Samsing och Rehn blevo av tingsrätten först tillfrågade om de tillstår vad Johan och Gustaf Jönssöner i Fristad, i första hand, nämligen att då den 15 oktober skola något för aftonen kommit in på gästgivaregården, skall Werner sagt, här skall bliva gästbud, här skall slaktas, så att 2 a 3 skola ligga här innan vi resa hädan, således Werner uti stora stuvan ingått med Samsing och Rehn och fordrade öl och brännvin, det de fingo.

Sittandes en stund stilla och drucko, men sedan dragonen Johan Werner gav att äta till sin häst, han inkommit uti kammaren varest krogarna Johan och Gustaf Jönssöners broder Knut Jönsson var och tillfrågad, var med skällsord av hundsvott, kanikel och best, varföre han intet givit hans häst hö till äta, då Knut säger sig intet svarat något ohövligt, utan att Werner straxt därpå slagit Knut en örfil.

Sedan ingångande uti stuvan och med de övriga omnämnde kamrater drogo ut värjorna höggo sönder öltunnan, ett bord och ett fönster, samt därefetr inridit alla tre på sina hästar och voro inne över tre timmars tid.

Emelelrtid skall Gustaf Jönsson varit i källaren ute, och emedan han frå sig, att dragonen Samsing satt sig till hästen holverat sig gå in, då skall han Samsing med dragen värja kommit inpå Gustaf och huggit honom i huvudet, dock har han med handen avvärjt.

Blev därefter intet hål, utan allenast en blånad.

Varpå Samsing ropat på Werner, som sedan ahn utkommit och satt sig till häst, sin värja utdragit, men intet vidare rört sig, utan Gustaf, som brodern Knut, blev alltså nödsakade att reterera sig in i en kammare uti stora byggningen, tagande nyckeln in om sig, varpå dragonerna mycket druckna utom och änteligen bortridit, ehuru de varken ebtalt öl eller brännvin, de de förtärt för 36 öre silvermynt, ehuru då Knut Jönsson det fordrat, skola dragonerna Samsing och Werner svarat, att det voro intet deras manér, utan de brukar få det.

Samtliga dessa dragoner vilja alldeles förkunna sin oskuld, tillstå dock att de huggit sönder bordet och fönstret, men et allenast uti dryckensmål, vilket skadestånd, jämre brännvinet och et förtärda ölet, de proportinerligt sig intet undandrag att betala.

Tingsrätten togo övriga avstånd och **Johan Werner** berättade:

Först att ahn från sitt kvarter ridit ärendes åt sig, åt Norrköping att låta laga sin pistol, då han med sina kamrater Samsing och Rehn, redo in på Fristads krog, att där köpa sig något öl.

Då de inkommit skall Werner begärt hö till sin häst och agt till Knut Jönsson, Knut mig haver låtit giva eder häst hö, låt min och nu få igen.

Men då jag det efetr en stund befunnit, att intet hö ännu blivit utburet, då gack jag in uti kammaren, frågande Werner varest Knu var och sade till honom, Knut vetat pläga i få göra och i detsamma.

Vet intet om jag kallade honom skällsord utan jag tog med handen på kindbenet hans, men intet slog honom.

Då jag utgick, tog Knut till att göra den sak och et samt och begärde jag få köpa mera öl, gjordes något hurusom, så att vi sedan höggo sönder bordet och en ruta uti fönstret, men intet vidare, utan emot det, att ej skulle rida bort, ropade Samsing, som då satt på hästen, efter mig och då jag utkom såg jag att Gustaf Jönsson höll uti Värjan med Samsing och mera vet intet jag, och stort ingen kunna övertyga mig, att jag med något elakt mod kommit till Fristad.

Johan Rudolph Samsing inkom och på det högsta påstår, att Knut Jönsson skall nekat till sälja öl, tagit till eldgaffeln och Gustaf Jönsson likaledes utsprungit efter mera mans hjälp, att köra honom och de övriga dragonerna utur förstuvan, över vilket de blivit stolliga, så att de höggo sönder bordet, viljandes Samsing både förklara sig, som och Werner, ifrån något vidare slagsmål, och för övrigt erbjuder sig betal den skada han gjort haver.

Alexander Rehn inkommer och tillstår, när han med de övriga kom ut, haver han hört Samsing och Werner begära hö för sina hästar.

Då den en stund suttit hade, gick Werner ut, kommandes in uti kammaren och frågade Knut, varför han intet givit hästen hö.

Jag hörde intet vad Knut svarade, ehuru i detsamma slog Werner honom en örfil och kallade honom skällsord, men vad han jag intet minnas.

Sedan kom Werner ut och då satte vi dragna värjor i taket samt höggo sönder bordet, en eller två öltunnor samt en ruta eller något uti fönstret.

Sedermera och mot det vi gingo ut, inkommer Knut, tog i eldgaffeln och sade, här är nog folk i byn och nog ska vi få ro med eder.

Samsing var ute på gården och höll med sin höst vid byggnigen.

I detsamma kom Gustaf Jönsson utur källaren, nedan Samsing för värjan, slog Gustaf över huvudet 3 eller 4 slag eller mera, varföre då Gustaf tog fast i värjan och Samsing ropade efter Werner, sägandes han springer nog hän med värjan, och i detsamma kom Werner utur stuvan, tog uti värjfastet, men drog intet värjan ut, utan Gustaf förfogade sig nu till kammaren.

Inett kunde jag först förstå någon ovänskap, och betalte jag till Knut Jönsson för en kanna öl och en rökpipa.

Knut säger att han detta inte kan sig påminna.

Rehn beklagare för övrigt, att han uti dryckenskap varit ond och huggit sönder bordet, det han alltså vill proportinerligt betal, men påstår att han varken slagit eller avrit i råd att slå något, det Samsing och Werner jämväl tillstodo.

Johan och Gustaf Jönssöner begärde, att som vittnen höra pigan Lena Månsdotter i Fyrby samt drängen Johan Nilsson i Fristad.

Densamme, nämligen drängen Johan sökte dragonerna att jäva, därför att han tjänat hos klaganderna, men de blevo alltså avvarda.

Pigan Helena, efter den vanliga vittnesedens avläfsgående vittnade och berättade:

Första gången då dragonerna kommo till Fristad krog och Werner stigit av hästen, gack han av och an på gården, sägandes i denna afton skall jag göra gästabud och 3 eller 4 av mig vara slaktade, då de ligger här som döda.

Händer man att vilka det vet jag ännu intet, sade Werner, gåendes alltså in uti stora byggningen.

En stund därefetr frågade Werner mig och e övriga, som stodo på gården, varför gå in nu och e svarade, intet vi göra eder något ont, och mer vet jag intet utav, utan en stund efteråt, att dragonerna kommit in, hörde jag skrikas och

huggandes i bordet.

Dragonen Werner säger sig intet minnas, än han sådana ord fällt haver, då han på Fristads gård kommit, skulle så och skett, så påstår han det aldrig varit hans tanke till göra något ont, emedan han därtill ingen orsak skall ha haft, i synnerhet som det mellan Fristads boarna och honom ingen ovänskap skall varit förut, utan det att han med handen, som han friar rönt vad Knut Jönsson tillbaka, det skall skett i brådom och att av saken därtill varit, att han intet efter begäran fick hö till sin häst.

Dargonen Samsing tillstår, att han slagit Gustaf Jönsson över huvudet ute på gården med värjan, men vill påstå sådant skett därför, att Gustaf sprungit under värjan och tillbudit, att taga den ifrån honom.

Detta Gustaf alldeles nekar och så mycket orimligare initubelera, som han kommandes utur källaren, intet veta utav denne dragonen Samsing honom överföll, så att vad Gustaf i ty mål gjorde, skall skett därför, att han sitt liv salvera ville.

Kunnanden Gustaf intet tillägga, att dragonen Werner att om varit invid med Samsing om det sedermera, meda han intet rörde sig.

Samsing förkunna och själv, att än bemälte dragonen Werner inte därav skall vittnat, innan han blev av Samsing ropader.

Knut Jönsson påstår det högsta, att ahn aldrig gripit till någon eldgaffel, men den samma på något det ringaste velat att skada dragonerna.

Vidare besporde **Johan och Gustaf Jönssöner**, att dragonerna Johan Rudolph Samsing och Hans Georg Johansson Rixter, sedan Rixter tvenen dagars tid, förut druckit på krogen, sammankommit och natten mellan 11 och 12 november nästlidet, då generallöjtnante och guvernören Burenskiöld med dess fruntimmer där tagit kvarter, med otidighet framfarit, kommenderades ut öl och brännvin, då dessa gästgivare svarat, det kunna de således dra om gården efetr den andra, intet kunna hjälpa dem utan betalning.

Samsing svarat och efallt tagas in 9 kannor brännvin, vilka intet skett, utan då dragonen Rixter betalt vad han, nämligen 1 daler 9 öre silvermynt förut om dagen förtärt, men intet det om aftonen.

Skola de bägge begynt att sjunga och stoja, så att generallöjtnanten och guvernören herr baron Burenskiöld äntligen blvit tvungen, att gå in till dessa dragoner, bedjandes dem att hålla sig stilla, då de svarat, de dricker för sina penningar och gör sig lustiga, varpå välbemälte generallöjtnant och guvernör till dem sin begäran itererade, sedan utgående och såsom de sedermera än värre donat.

Alltså berättar **herr generallöjtnanten och guvernören** föredels dess ad acta ligande skrift, det måtet han fly utur gästgivaregården och till en annan gård i byn, men vad som sedan passerat, det vet herr generallöjtnant och guvernören intet om vidare, än att han om morgonen berättades nämligen, att dragonerna sedan skola huggit sönder fönster och alla vad de överkommit, varpå de och av några bönder blivit slagna och utkörda.

Dragonerna Samsing och Rixter tillstodo vad om dem nu angivits, men klagaatt de denan gången blivit mycket illa slagna blivit, så att de båda uti ansiktena och huvudena därav varit och ännu är sårade.

Tingsrätten frågade dragonerna Samsing och Rixter:

1mo, varför de varit förstörande ?

Rixter svarade: vi gjorde det uti iver därför, att några bönder oss med hugg och slag överfallit hade och sedan ej intet fingo vara till freds.

2mo, varför de då intet betalt vad de druckit ?

Rixter svarade; vi kommo intet därtill, medan bönderna slog oss så mycket.

3de, vilka bönderna de voro ?

Rixter svarade; det kunde ej intet så just minnas, ty de voro alltför många och som vi innan se, voro gästgivarna med i redan till detat sedermera.

Veta **Johan och Gustaf Jonsönder** alldeles, dock kunnan intet frångå varda dragonerna blivit av några bönder, som de förut överfallit, bemötta med hugg och slag, men huruledes därmed förra vittnet, det skall de så mycket mindre kunna säga, som på krogen den dagen förut, en ny samling av allmoge varit till ett likvidationsmöte samlad, och de icke understått sig för dragonernas överdåd skull att ha gå in uti byggningen.

Dragonerna Rixter, Samsing och Werner blevo nua v tingsräteten tillfrågade: 1mo, varför de intet betalt vad de på gästgivaregården förtärt hade ?

De som varda lika som en mun, vi tänkte inte att kunna vid bättre tillfälle, en annan gång och med gästgivarna förlikta och em förnöja.

2mo, varföre de med den nu gästgivaregård så överdådligt framfarit och om gästgivarna givit dem därtill någon anledning eler om de med gästgivarna förut haft någon ovänskap ?

Rixter svarade: orsaken var, att vi voro druckna, ej visste inte till vad vi gjorde och haver ej för övrigt aldrig varit med dessa gästgivare uti någon träta.

Dragonen Alexander Rehn som förvisst mest beskedlig varit och Johan Werner vill klaganderna Johan och Gustaf Jonsöner bedja före, således att de i svåraste mål dock icke måtte bliva ansedda, hållandes allenast laga ersättning.

Men Samsing och Rixter, som de där dem största skada tillskyndat, påstå de högsta straff över, i synnerhet som de skola vara sådana personer, att intet många för deras överdåd kunnan fria, vara havandes bägge för detta för slika mål plikta och ens enare, nämligen Rixter, är med sistnämnda detat häradsting den 2 oktober nästlidet, för slagsmål dömd och avstraffad varden.

Skadan som dragonerna Samsing, Werner och Rehn första gånge hava gjort uppå bordet för 3 daler, två tunnor öl 1 daler och två rutor till 6 öre silvermynt skett och attimerat, men andra gången hava Samsing och Rixter, jämte det de slagit i förstugan bord och tak, som till intet kan mätas, med dragna värjor allena sönderhuggit 4 stycken fönster uti stora salen och primo dito i nästa kammare a 1 daler sönderstyckat, gör 6 daler silvermynt.

Tingsrätten frågade om något vidare angående de angivna mål och personer voro till påminna, vartill Johan och Gustaf Jonsöner å ena och dragonerna på andra sidan svarade nej.

Allstå tänkte tingsrätten vad här ovan till angivet är, att ny lagligt utdömas.

Då anmälte sig **ryttarehustrun Ingrid Botwardsdotter** tagandes tillkännagivande, huruledes i medio november sistlidet, dragonerna Johan Christian Werner och Joahn Gustafsson Samsing kommit hos henne in efter, och hade med sig dragonen Alexander Rahn, då de hälsat, begärde att få köpa sig en sup brännvin, vilket hon den intet borde vägra, emellett begärde Samsing att få leja sig en häst av denna hustru, vilket hon vägrade och sade sig ingen äga.

Då frågade Samsing mig, säger hustru Ingrid, vad det vore för ett torp.

Jag svarade ryttaretorp.

Samsing sade att ryttarna äro hundfittor, men dragoner och båtsmän är bra karlar.

Jag svarade, min man, tjänar hos Kongl Majt, såväl som nu.

Då drog Samsing ut värjan och sade, vad säger du kanalje, huggandes således efter mig, att jag måtte begiva mig på dörren, Samsing efter, och då han intet råkade mig, gick han åter in och högg sönder tvenne fönster, som kostat 1 daler silvermynt stycket och likaledes högg utav tvenne brännvinspannepipor, som kostat mig att låta laga, 1 daler 8 öre silvermynt.

Werner, som jämväl drog ut värjan iti min stuva, medan Samsing mig utkörde, stötet med densamma sönder tvenne små fönster a 1 daler 16 öre kopparmynt stycket för vilket han mig och förnöjt haver.

Allstå begärer jag att Samsing därtill jämväl må förpliktas.

Dragonerna Werner och Samsing tillstodo vad som hustru Ingrid dem angivet haver, men säger, att de intet påminner sig, att hava talat något oanständigt om ryttaren.

51
Tingsrätten frågade hustru Ingrid om Alexander Rehn var med, då Samsing och Werner slog ut fönstren hos henne ?

Svarades nej utan han betalade mig för brännvinet och då Samsing blev otidig, förmente Rehn honom det skulle han så intet göra, vilket intet kunde hjälpa, ty gick han ut och satte sig på sin häst, och när Samsing med dragen värja jagade mig utut huset och jag utkom, såg jag att Rehn red sin väg bort, men Samsing sprang och högg ut fönstren med mera.

Vidare framkom **hustru Elisabeth Holstensdotter** ifrån Tåby och klagade, att dragonen Johan Werner, då han hos henne låg inkvarterad, skall henne med hugg och slag överfallit haver, över vilket hon påstår likaledes plikt.

Men förekom dragonen Werner härtill enständelig, icke allenast nekar, utan och uppviste hustru Elisabeth mans, Sven i Tåby, givna vittnesbörd, att han under inkvarteringen sig icke annorlunda än väl förhållit haver.

Hustru Elisabeth jämväl icke hade något skäl eller vittne, att övertyga dragonen Werner, det han henne slagit.

För den skull kunde tingsrätten sig härmed inte vidare befatta.

Resulotio:

Tongsrätten haver alla de uppå dragonerna Johan Christiersson Werner, Johan Gustafsson Samsing. Alexander Thomasson Rehn och Hans Georg Rixter angivna mål nogast övervägit och såsom förestående rannsaking och protkoll nogsam med handen giver, och de alla icke lika brutit eller bevisligen kompliter och angivna en till vars och ens göromål varder, endera än vad bord och fönsters sönderhuggande vidkommer, sådan skäl prövade tingsrätten skäligt, att över var och en av dessa bemälte dragoner och efter dom låtit författ, och göra följande slut.

1mo vad **dragonen Johan Chistiernsson** vidkommer, så haver han efter någon bekänneelse den 15 oktober nästlidet kommit, att ordtvistas med gästgivaredrängen Knut Jönsson angående hö till sin häst, kallat hon skällsord, honom slagit en örfil, sedan utgått och med kamraterna Johan Gustafsson och Alexander Thomasson huggit sönderrett bord och tvenne tunnor och rutor, samt omsider, autan att betala vad förtärt blivit, utur gården rest, men bevsiligen varken med vredesmod till gården kommit, sedaermera noga sökte eller någon blodvite eller blånad givit. För den skull och i anledning av det 5 kapitlet edsöresbalken, bör dragonen Johan Christiensson, förutom det att han proportionerligt förnöjer Johan och Gustaf Jonssöner i Fristad, för vad han för dem, med de övriga, sönderhuggit, nämligen bordet tunnor en daler $\frac{2}{3}$ öre kopparmynt, $\frac{1}{3}$ -del dito av förtäring 1 daler 4 öre samt expenser 23 daler 10 $\frac{2}{3}$ öre kopparmynt, böter för samma gången sina 40 mark silvermynt och för en örfil och skällsord efter gästgivareförordningen år 1664 § 24 sina 4 daler 3 öre silvermynt, samt för det att han utur gästgivaregården ej dit och själva förtärighen icke, uppå anfordran betalt, jämväl till följe, att Kongl Majts förbud om fri skjuts och gästning anno 1686 den 23 november böta 100 daler silvermynt.

2mo **dragonen Alexander Thomasson**, som varit med och huggit sönder bord samt tunnor, bör skadan på sin tredelning med 1 daler $12 \frac{2}{3}$ -dels öre förtäring, 1 daler 4 öre samt expenser 23 daler $10 \frac{2}{3}$ -dels öre kopparmynt till gästgivarerna Johan och Gustaf Jönssöner betal, samt för hemtvist berättat, plikta sina 40 mark silvermynt, men böter för den sena gästningen, synes tingsrätten icke skäligt honom att pålagga, emedan han visat sig beständelig, som han och vara stilla ny karl, han haver och efetr påstående betalt för sin del, 1 kanna öl och en tobakspipa och Knut Jönsson icke annorlunda visa kunnat, samt för övrigt sökt att avråda dragonen Johan Gustafsson Samsing, hos ryttarehustrun Ingrid, att icke så överdådigt framfar som han gjorde, med mera protokollet visar Alexander Thomasson som är bestå orkar, pliktar korporaliteter med 4 par spö, tre slag av varje part.

3tio **dragonen Hans Georg Rixter**, som natten emellan 11 och 12 november innevarande år, på Fristads gästgivaregård överdådigt vid med dragonen Johan Gustafsson

icke allenast huggit sönder 6 stycken fönster 1 daler silvermynt, utan också druckit öl och brännvin till 1 daler 2 öre silvermynt och intet betalt, men bortfarit, bör förnöja gästgivarna Johan och Gustaf Jönssöner för fönsterna, halvp parten $1/3$ daler silvermynt, förtärighen dito 17 öre silvermynt samt expenser 23 daler $10 \frac{2}{3}$ öre kopparmynt och dessutom plikta för hemgången 40 mark samt för frigästningen 100 daler silvermynt.

4te och sist vad **dragonen Johan Gustafsson** ankommer, så haver han icke allenast den 15 oktober och natten mellan 11 och 12 november nästlidet, vid Fristads gästgivaregård efter egen bekännelse, lik som de övriga ovanbemälte dragonerna 1mo, huggit sönder bord och fönster och

2to, tvenne gånger bortrest utan att betala gästgivareförtärighen, samt 3to, den 15 oktober, sedan han med vrede utur stugan gått, därför att han intet fick så mycket öl som han ville, och sedan han satt sig till häst, med den dragen värja, utan den ringaste orsak slagit Gustaf Jönsson, då kommande utur källaren, varest han säger en lång stund undan stuckit hade i huvudet samt honom således förföljt till dess han kommit in i byggningen utur och 4to, på överdådigt sätt och vis, hos ryttareänkan Ingrid Botwardsdotter inkommit, sin värja utdragit, henne således utur stugan kört och långt utom förföljde, sedan ingått, samt för henne tvenne fönster och tvenne brännvinspannepipor sönderhuggit haver.

Alltså medan både Guds och samma värdsliga lag förbjuder slika överdåd, varandes Hans Kongl Majt efter förmedelst krögare och gästgivareförordningen anno 1664 den 29 augusti § 41, jämväl slagit båda gästgivarna och dess folk, samt hus och hans rörligt och orörligt uti sitt allranådigaste höga och försvar, det av rannsakningen finnes, att dragonen Johan Gustafsson, som berört äro med dragen värja, sedan han satt sig till häst efetrökt och slagit Gustaf Jönsson, då han utur sin källare kommit och bort efter det 3 kapitlet edsöresbalken hava frid, således efter det 8 kapitlet dito lag brutit däruti.

För den skull medan detta sedan da krimen är svåra och alltså exorberar de förra, varder dragonen Johan Gustafsson dömd av tingsrätten att få böta för blånad och svullnad i Gustafs huvud sina 2 daler 3 öre silvermynt och till följe av det 35 kapitlet edsöresbalken **mista höger hand** sin, samt hava förgjort sin lösa egendom efter det 12 kapitlet, eller i brist därav, om han jord äger, till böter och klagandens betalning, nämligen till gästgivarna i Fristad, för bord, fönster och förtärighen och expenser tillsammans 36 daler $14 \frac{2}{3}$ öre kopparmynt, enligt det 34 kapitlet edsöresbalken för bör den angripas.

För övrigt varder förestående rannsakning och dom, den högsta Kongl Giötha hovrätt i underdånig ödmjukhet av tingsrätten reserverade, med lika nu därvid ödmjukt underställande om inte dragonerna Johan Christiersson och Hans Georg Rixter, som till ofantliga böter dömde, blivit kunde för exempls skull och dem till varnagel, i allt för allt avstraffade bliva härigenom med **40 par spö, med 3 slaslag av vardera paret.**

Lagtima sommarting den 12 juni 1716 i Kuddby.

§ 17.

Olof Larsson i Tåby, efter stämning kâränd, svarade för tingsrätten och Skällingstads båtsmans rotesällar Joan och Hindrich uppå sin och Petter i Skällingstads vägnar, för dem samt för kârändens son Sven Olofssons gård, vilken för denan rote som kronofördubblingsbåtsman förlidet år 1715 utgått haver resterande hästelön med 12 daler kopparmynt påminner 1 tunna råg, 1 lass hö samt 1 tjog halm, item sökte kâränden 1/2 års återstående, bemälte Sven Olofsson tillsagde lön 15 daler kopparmynt för drängatjänster hos ingenjören välbetrodde hustru Maria Sophia Drots med detta attestum avd en 7 juli nästlidne, varjämte och påstås laga rätetgångsexpenser.

Härmed svarar Skällingstads rotesällar:

1mo, att såsom kârändens alig son, deras båtsman igenom döden avlidit höstetiden oktober månad, ochd e intet ebkommit igen deras nya beklädnadspersedlar, som de honom utrustat med, det skall för den skull sådant böra dem gottgöras och

2de, beständande den salig båtsman Sven Olofsson av ingenjören Mörn tillsagde drängalön 15 daler kopparmynt, så emedan svaranden i år skadat Skårby roet utur vilka Sven Kommit, båtsman igen och ägas skall på ett år kunna fordra såväl båtsmans och drängalön, så förmoda de, att böra vara uti detta senare mål frie och otilltalte, vilket tingsrätten finner skäligt, med det förar vidkommet så resolverrar tingsrätte

att nämnde salig båtsman Sven Gåås, efter krigsskrivaren Samuel Wibbling av 24 januari nästlidne givna vittnesbörd, igen döden intet avlidit före än den

Göta hovrätts protokoll den 29 mars 1717.

Resolverades nu kriminal från Björkekinds härad, angående dragonerna Johan Christoffersson Werner, Johan Gustafsson Samsing, Alexander Thomasson Rehn och Hans Georg Johansson Richter, vilka på Fristads gästgivaregård med övervåld och otidigheter framfarit med mera.

I synnerhet Samsing och Richter, varmedelst målsäganderna höll förbön för Rehn och Werner, emedan de ej varit så elaka som de andra.

Tingsrätten dömt dess dragaoner att proportnaliter förnöja målsäganderna stadigt samt expenser 23 daler 10 2/3 skilling kopparmynt vardera.

Beträffande Werner för våldgästning, att plikta 100 daler silvermynt, även och tillika med Rehn för hemfridsbrott 40 skilling, likaledes att plikta för frigästning 100 daler silvermynt och för hemfridsbrott 40 skilling.

Men vad Samsing angår, så emedan ham med värjan slagit Gustaf Jonsson och på överdådigt vis hos Ingrid Botvidsdotter inkommit, sin värja där utdragit och henne utur stugan kört, samt långt därutom henne förföljt och edan ingått och huggit sönder fönster med mera, ty är han dömd att böta för blånad två gånger 3 skilling och till följe av 35 kapitlet edsöresbalken mista höger hand sin, samt hava förverkat sin lösa egendom.

Resolutio:

Hovrätten prövar skäligt tingsrättens dom således gilla, som och dessa dragoner skola proportionaliter förnöja målsäganderna skadan, samt sedan i följe av 26 kapitlet konungabalken och 1686 års förordning plikta för våldgästning, för att i stället för påtänkta böter, nu dessa dragoner Samsing och Richter med 40 par spö skola avstraffas och Werner samt Rehn med 20 par spö vardera, så och sedan återvisas sedan efter för plikt taga sig till vara.

Herrarna assesor Clerk och Palmfelt anse att dessa dragoner dömas till döden och Lenaterarns på nämnda sätt till spöslitande.

Lagtima vinterting den 25 februari 1717 i Kuddby.

§ 10.

Kronolänsman välbetrodde Anders Andersson anklagade ratione officie för tingsrätten Anna Hemmingsdotter, för det hon ett oäkta barn framfött, en flicka för 14 dagar sedan pass, på Tåby frälsegårds ägor.

Påstående länsman, att hon må rätta barnafadern utnämna.

Anna var vid tinget tillstädes och angav hon barnafader, en utav det hit överkommet Ommerska dragonregementet, vilkens namn hon säger varit Geurgen Maschan, som den 15 maj kommit i kvarter hos Sven i Tåby, därest under Sven med dess hustrus bortavaro åt Norrköping, och sedan dragonen barnen utur stugan kört, första gånegen köttslig beblandelse skett och sedaermera om aftonen.

Anna Hemmingsdotter tillstod uppå tillfrågan, att hon föred etta barn avlat, till vilket fader varit en finne Christiern Kulze, utav livdragonregemente, asom nu skall förrymd vara.

Havandes detta senare förlupit uti Linköpings stad, berättade Anna, att lägersmålet med Christiern Kulze statt under älktenskapslöfte, och hon alltså med rådgusrätten uti Linköpin blivit förkunnad för dess fästekvinna.

Hustru Elin Nilsson, hos vilken barnet blivit avlad, framkallades för tingsrätten och hon ojävad avlade, med hand på bok den vanliga vittneseden, samt sedan berättade, att denna Anna under barnsborde inget namn bekant som barnafader, än en dragon av det Pommerska regementet, men densamma då intet namngivit.

Resolutio:

Tingsrätten kan denna nu angivna lägersmålssak intet änteligen avgöra, innan med höga vederbörande korresponderat blivit, huruvuda denne dragon Georg Marscher tillstår lägersmålet samt om Christiern Kulze, för vilket första gärningen för denna sak är känd, ännu lever elelr intet.

Lagtima sommarting den 13 juni 1717 i Kuddby.

§ 12.

Kronolänsman välaktade Anders Andersson framställde kvinnofolket Anna Hemmingsdotter för tingsrätten, som vid dett siata häradsting åtlagt för barnafadern det päkta barn, som hon framfött haver, om dragonen av de Pommerska Georg Marschar bekant.

Men som intet svar ankommit uppå häradshövdingens, till översten för bemälte Pommerska dragonregementet, anående detta lägersmål avgångne brev, samt rannsakingen där uti övervarit, så att man därav kan misstänka huruvuda dragonen Georg Marschner tillstår lägersmålet eller att för den skull och ha laga tingsrätten denna saken med äntelig dom intet avhjälpa, utan bliver tills vidare utställd.

Emellertid vill tingsrätten än ytterligare låta brev med denan rannsaking till herr översten Tettenberg avgå, varpå så snart svar följer, skall Anna Hemmingsdotter hav att lag och Kongl förordning likmäktigt, slut att förvänta.

Lagtima sommarting den 13 juni 1717 i Kuddby.

§ 14.

Uppropades och inställde sig för tingsrätten rusthållaren ärlig och beskedlig Bengt Nilsson i Fyrby å ena och nu ryttaren Anders Nilsson Nybom å andra sidan, vice versa käre och svarande, uti tvistigheten **angående städjans återställande** drängtjänst, därför dels utlagd delbeförande lön, samt kontributions mantals och lappskjuts med vad mera återbetalande, som rusthållaren Bengt för ryttarens Anders, innevarande år utlagt, jämte det att ryttaren i olaga tid nämligen 15 april instundande tjänsten avvikit haver, samt expenser refussion och incuerande.

Rusthållaren Bengt Nilsson an per debet och kredit uppställd räkning, vilken hämtar sig sålunda, att sedan rytatren Anders Nybom, för drängtjänsten ifrån Mickaelie tid 1716 till 15 april innevarande år, blivit bestodd lön 15 daler, för 2 par skor 5 daler, strumpor och avntar 3 daler samt 3 daler städja, gör tillsammans 26 daler kopparmynt, bliver ryttaren skyldig 36 daler 24 öre kopparmynt, vilka rusthållaren Bengt Nilsson påstår, att icke allenast, den upptagna städjan, nämligen en gotländare riksdaler specie inberäknat, ännu och, att ryttaren Anders dessutom må för sitt avvikande i olaga tid plikat 1/2 års lön, nämligen 15 daler kopparmynt.

Ryttaren Anders Nybom vidkände alla de uti kontrapartens räkning debeta uppförda poster, allenast påstående, att inte bara häfta för mer än 1 daler 18 öre kopparmynt till socken och kronan förlidet år, varföre Bengt Nilsson dock utlagt haver 6 daler och därför skjuts, att ryttaren Anders Larsson samma år varit uti mantalslängden införd, såsom bonde vid rusthållet Fyrby, angående avsaknad utur tjänsten, så förtjänar ryttaren Anders sig sålunda, att såsom han gått uti Kongl Majts krigstjänst, så skall han och intet längre kunna tjäna som dräng.

Resolutio:

Såsom ryttaren Anders Larsson Nybom av rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby år 1716 upptagit 1 riksdalr specie städjepenning, att hos honom detta år, som dräng tjäna mot i orten vanlig lön 30 daler kopparmynt bekant, samt den 15 april nästlidnen sommar, sin tjänst olovandes avvikit haver och under den tid, som Anders i tjänsten varit med städjan upptagit av rusthållaren Bengt Nilsson 36 daler 24 öre kopparmynt mera än han för tjänst försett.

För den skull och i förmåga av Kongl Majts tjänstehjonsstadga anno 1686 § 5, prövar tingsrätten skäligt, det bör ryttaren Anders Larsson Nybom inom 3 veckoer daga härefter icke mera till rusthållaren Bengt Nilsson återbetala 1 riksdaler specie un ratione, utan av vad han sedermera övebekommit haver, nämligen 30 daler 24 öre kopparmynt.

För övrigt och i måtta av över citerade Kongl förordning, bör ryttaren Anders Larsson giva Bengt Nilsson åter 1/2 års lön, nämligen 15 daler samt expenser 2 daler silvermynt

Lagtima somarting den 13 juni 1717 i Kuddby.

§ 20.

Uti den lagligen instämnda saken mellan rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby och dess ryttare Carl Fyrman svarande, **angående innestående betalning** för ryttaretorpet från och med år 1714 till och med 1716, inställde sig bägge parterna för tingsrätten och kommo över deras tvistighet i vänlighet överens. Således att Bengt Nilsson nu straxt giver till ryttaren Carl Fyrman i ett för allt 10 daker kopparmynt, varmedelst ryttaren härför om tvenne gånger, nämligen den 27 maj 1715 och 28 mars nästlidet, hos högvälborne herr landshövdingen i orten sig besvärat haver, och formerat sig en kompensation till 58 daler kopparmynt, vilket Bengt åter bemött med en räkning, stor 53 daler 28 öre kopparmynt, är alldeles väl nöjd och till vars skuld, i synnerhet som Bengt Nilsson nu igenom och sedan rytatren Carl Fyrman, som rusthållaren Bengt Nilsson klagat att hava honom med stingsliga ord bemött, men med fulla vittnen icke förmått sådant att bevis, bedit sin rusthållare om förlåtelse och vänskap, ifall något i brådom, som han dock intet vet, skulle vara passerat, haver Bengt Nilsson förkunnat sig intet mera därpå tala vilja. Över allt vilket allt parterna togo varandra i hand, som tingsrätten finner skäligt med dom att bekräfta.

Lagtima sommarting den 13 juni 1717 i Kuddby.

§ 24.

Rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby inställde sig vid upprop för tingsrätten och efter stämning, besvärade sig, huruledes hans, emot år 1716 upptagana städja, en dubbel karolin eller 1 daler 18 öre silvermynt, och ersatt lön av 30 daler kopparmynt och kläder, tillsammans lagstadga fullvuxna dränge Nils Johansson, sedan han i tjänst, ifrån Mickaelie tid nästlidet år till kyndelmässan innevarande år varit, men förmedelst opasslighet fått till stånd, att några dagars tid gå hem till sin moder på Ludderhuvuds ägor, sedan alldeles blivit utur tjänsten, icke viljandes densamma åter anträda.

För den skull påstår rusthållaren Bengt Nilsson, att i detta mål mäta tillgodo, vad Kongl Majts lag och förordningar innehålla, jämte förorsakade rättegångs-
expenser till 2 daler silvermynt.

Korporalen manhaftige Johan Torsell haver till tingsrätten insänt en skrift, varutinnan han tillstår att drängen Bengt Johansson nu skall för tiden, vara i tjänst hos honom, och att han utur käranden Bengt Nilsson bevist, för varje handa nödvändiga orsakers skäl, sig skall begivit, men förmedelst det, att han som utom hur det aldrig inte blivit stämd till detta ting förrän 27 maj nästlidet friar, han sig denan gången icke kunna eller böra infinna.

Rusthållaren Bengt Nilsson påminte härmed, att om han denna gången icke över svaranden vunno laga dom skulle ske, att han innan nästa ting med korporalen Torsell bortmarchera må.

Tingsrätten tog detta allt i övervägande befunnit, att rusthållaren Bengt Nilsson haver å sin sida Kongl Majt tjänstehjonsstadga anno 1685 § 5 i anledning av vilken han får, om han vill återtaga sitt lagstadga hjon.

För den skull varder rusthållaren Bengt Nilsson fri, att i ödmjukhet anmäla sig hos högvälborne herr landshövdingen i orten och ess höga ambetes handräckning i detta mål sig utbedja.

Men skulle Nils Johansson intet kunna bringa still billighet och att träda uti dess tjänst igen, så må han mera förtänkt, att vidare bliva pålagd både städja och utfädd lö samt expenser 2 daler silvermynt återbetala.

-

Lagtima sommarting den 13 juni 1717 i Kuddby.

§ 31.

Det haver venerad consistorium Lincopence den 20 februari nästledet, förmedelst skrivels till framlidne kyrkoherden salig herr Zackarias Hansonius nu begärt, det måtet det äkta folket Sven Jonsson och hans hustru Elisabeth Holstensdotter, som mot välbemälte consistorium vites dom 1716 den 20 juni likväl, som havit uti deras ögudaktiga sammanlevnad bliva tingförda, och med laga plikt för deras olydno samt arghet anseddä.

Alltså ställer kronolänsman Anders Andersson dessa personer Sven Jonsson och Elisabeth Holstensdotter, finnandes tingsrätten av deras tal och egnsvar, att hustrun till all svada, samt därav funnit slagsmål vilket och begynnande kan.

För den skull varder hon Elisabeth Holstensdotter härmedels av tingsrätten pålagd, att utav sin egen egendom utgiva det av venerande consistorium utsatta vitet 10 daler silvermynt, och såsom hon samt Sven Jonsson vice versa denna gången för varandra budit hava, att lovat bättring och försakat samt sig understätt, att den av dem som först bryter, skall vara förfallen till 14 dagars fängelse uti Linköping på vatten och bröd.

För den skull och i anlednign av Kongl Majts kyrkordning anno 1686 16 § låter tingsrätten för denan gången härvid ebro.

Lagtima hösteting den 29 oktober 1717 i Kuddby.

§ 19.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen uppviste för tingsrätten, landshövdingen i orten gögvälborne herr Anders Leionbergs skriftliga ordres av den 8 oktober nästlidet, att lagligen tilltala rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby för **den olydnad och vanvördnad**, som han förmedelst uteblivande ifrån synen på Rappsala kronoutjord, den högbemälte herr landshövdingen med flera vederbörande bevistat hava den 31 augusti sistlidet, mot de kronan eller stämning visat.

Till följe varav landsfiskalen låtit Bengt i Fyrby till detta ting instämma av honom uti ovanbemälte sak.

Rusthållaren Bengt Nilsson vill ursäkta sitt uteblivande därmed, att han av kronolänsman Anders Andersson skriftligen anbefalter blivit den 28 augusti, med samma syn sig att infinna, men såsom förmedelst andra mellankommande hinder däruti försiggott, så skall och svaranden icke kunnat neka av denna snara terminen, ehuru han måst medge, att fjärdingskarlen Olof Månsson uti hans frånvaro tillsagt hans folk i gården om.

Avbedjande Bengt Nilsson ödmjukeligen där något skulle vara felat och i det högsta vill förneka vad skett icke vara av honom vanvördnad.

Fjärdingskarlen Olof Månsson framkom för tingsrätten och vill övertyga Bengt Nilsson, att han om den samma terminen tillsagt Bengt Nilsson på Tåby kyrkogård.

Bengt kan till uteblivandet vid synen intet det ringaste laga förfall visa.

Reslututio:

Såsom rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby verkligen ebfunnits, att hava utan laga förfall översuttit högvälborne herr landshövdingen i ortens bud och stämning att närvara vid syn av kronolägenheten Rappsala utjord å ena samt kronohemmanet Nybble och Fyrby mellan å andra sidan.

För den skull och i anledning av Kongl Majts stadga om exutioner anno 1669 § 28, bötar Bengt Nilsson för denna gången därföre sina 3 daler silvermynt.

Lagtima hösteting den 29 oktober 1717 i Kuddby.

§ 20.

Rusthållaren Bengt Nilsson i Fyrby å ena, samt landsfiskalen Claes Calén uppå egen och sin fader, gamle nämndemannen ärlige och beskedlige Joan Claesson i Blinnestads vägnar å andra sidan, förekommo för tingsrätten giva huruledes de sig emellan förärnat och överenskommit hava, det skall domaren med deras hemman uti norrra gjärdet hägnat uti proprtion a stångafallet till samfälta betas mellan, så medelst att förekomma ohägnad, som där vidare är eftervarit till närvara de tid statt haver.

Och emellan parterna detat för skiljande rätt vidae installt haver, för den skull varder sådant efter denna begäran härmedelst till protokoll och en laga kratf, annoterat.

Lagtima hösteting den 29 oktober 1717 i Kuddby.

§ 23.

Kronobefallningsman välbetrodde Anders Ahlgren å ena, uppå överstelöjtnanten välborne herr Axel Hammarhielms vägnar, efter skriftlig fullmakt, och förut avskedade nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad med dess son landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen å andra sidan, kårande och svarande, framkommo vid upprop för tingsrätten, angivande huru såsom e över deras mellan varandra stridigheter, angående redogörande för arrendet av Blinnestads rusthåll vid livkompaniet nummer 22, slutit en vänlig förlikning, således som deras däröver författade ad acta liggande förlikningsskrift lyder, nämligen:

Om den tvist och oenighet, som nu någon tid avrit emellan överstelöjtnanten välborne herr Axel Hammarhielm med dess fru välborna fru Märtha Lencks å ena och Joan Claesson å andra sidan, angående redogörandet för arrendet av Blinnestads rusthåll av livkompaniet nummer 22, hava nu därskrivne, dels efter undgått fullmakt och dels å egna vägnar sökt i god föremning, sedan avgjort och slutet nämligen:

Jag Joan Claesson giver och etalar till överstelöjtnanten välborne herr Hammarhielm och dess befullmäktige Anders Ahlgren femfundrade sextio fem daler kopparmynt, hälften nästkommande Paulie dag, så och uppdrager till välbemålte herr överstelöjtnant eller dess fullmäktige, att utsöka av regementkassan, allt vad Blinnestads rusthåll med rätta bör ränta för en vända munderingspersedlar till häst jämte förutom även dock undantaget vad mig vadan därför gottgjort är och återbetalt, nämligen tjugo daler 13 mark 16 öre kopparmynt.

Jag Anders Ahlgren i kraft av min undfångne fullmakt, frisäger och frikallar Joan Claesson ifrån allt tilltal och redogörande för Blinnestads rusthålls arrende, allt ifrån dess första anträde till Blinnestad rusthåll, med dess augmentränta av och intill år 1718.

I lika måtto skall Joan Claesson gottgöra den sedan i detta år tillsatta ryttarehästen av nästkommande års arrende, nämligen hundra åttio daler kopparmynt, jämväl allt vad Joan Claesson kan visa efter denna dag med vittne varder utlagt

till munderingen med makthållande dock förbehåller meitt förnäma herrskap muta, vad för samma häst i rekrytering bör gottgöras..

För övrigt försäkrar jag Anders Ahlgren Joan Claesson, bliva vid förmålta rusthåll Blinnestad och dess augment besutten och innan nästkommande Thomaie tid, ingå med honom därom ett skäligt arrendekontrakt, så vid det Joan Claesson fullgör, som utfäst av honom här utlovat är.

Sålunda vare i god förening avtalat och beslutat, betyga underskrivne med vanliga sigill och bomärke.

I Kuddby den 31 oktober anno 1717.

Joan Claesson i Blinnestad Anders Ahlgren
Claes Caléen å mina kära föräldrars vägnar.

Föregående tranaktion och förlikning finner tingsrätten skäligt med dom att korrebonera befästa.

Lagtima hösteting den 27 oktober 1717 i Kuddby.

§ 51.

Sven Jonsson i Tåby, igenom dess hustru Elisabeth Holstensdotter, till den ändanom stämnd och närvarande tillstod sig vara till Anna Hemmignsdotter skyldig för gjord tjänst tolv daler kopparmynt, vilken hustru Elisabeth lovade, att inom 8 dagar härefetr till Anna klarera, varmed Anna var nöjd, som alltså till desto större kraft antecknat blev nio daler kopparmynt betala hustru Elisabeth nu straxt, restan skall följa inom ovan sagde tid.

Lagtima hösteting den 27 oktober 1717 i Kuddby.

§ 41.

Nämndemannen ärlig och beskedlig Nils Nilsson i Fristad och Gustaf Jonsson ibidem, kunde efter stämning till Anders Kuntze och dess son Sven i Biörkelund, nämndemannen Johan Börjesson i Biärstad och Carl Botvardsson i Svällestad, **angående tre stycken hästabeen uti Brunneby hage**, vilka Fristadsboarna påstå, att såsom en ägandes där legat och varit förhålder ifrån deras skattekrono på militie indelt hemmanet Fristad, nu återlösa.

Förmodades käranderna vad svarandernas brev och dokumenters uppvisande, det skall deras ak få hus nog.

Inspektoren välbetyrodde Anders Wikström, på sin gamle faders Carl Botvardsson, nämndemannen Johan i Biärstad på egen och Sven Andersson i Biörkelund å egna och sin gamle faders vägnar, uppviste häremot framledne häradshövdingen salig Anders Svensson i Sösten fastebrev anno 1655 den 16 juni, lydandes huruledes salig mahaftige Måns Pärsson i Fristad till salig Anders Carlsson i Söderby, för 60 daler kopparmynt försålt denna grastiones jord av tre hästabeten uti Brunneby hage.

Varav käranderna gjorde det känt, att denna jord alltså bör med lösen nu hemfalla dess rätta bolstad Fristads ägor.

Svaranderna uppviste härpå salig herr Johan Christernsson till Stravastad köpebrev daterat vid Kuddby ting den 11 juli 1663 förmedlas, att han för 20 daler sådant ingått, att han daler regalt två lod silver, till Pär Jönsson i Bredgården Fristad eller den västra kallad, försålt sin arvejord tre hästabeten uti Brunneby hage.

Käranderna erbjöd sig att vilja erlægga dessa penningar, men svaranderna vill dem intet mottaga, utan beropa sig ännu därpå, att denna sak uti framledne syn vid häradshövdingen salig Eric Paulions tid, sakll varit före och att Fristadsboarna då sunumberat, men beklaga, att de ett sådant dokument till detta ting inte sig förskafat kunnat.

Resolutio:

Tingsrätten vill ahva denna om tre hästabeten uti Brunneby hage instämnda sak, disterad till nästa ting, på det att svaranderna Anders och Sven i Biörkelund,

Lagtima hösteting den 27 oktober 1717 i Kuddby.

§ 57.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen uppå sin gamle fader Joan Claesson i Blinnestad vägnar, angav för tingsrätten:

1mo, huru såsom åtskillige tagit sig före och **farväg nyttja över rusthållet Blinnestads kärr och hagar** samt gärdesgårdar där omkring nederriva och fördärva och

2do, på lika sätt olovandes uthugga och föröda den ringa skog, som vid Blinnestads rusthåll finnes, ehuru nu densamma dock utav ingen annan än några björkar och enbuskar består

anhållandes uti desse tvenne mål om laga tingsförbud.

Nämndemänne Nils i Ljunga och Nils i Fristad bevittnade, att även Blinnestads kärr och hage ingen allmän farväg är elelr mera bör.

För den skull finner tingsrätten skäligt, att determinera 10 daler silvermynts plikt, för utan den ordinarie boten, för den som olovandes understår sig resa eller fareväg taga över Blinnestads kärr och hagar eller gärdesgårdarna där omkring nederriva.

Varandes samma vite även för dem, som något det ringaste olovandes hugger elelr hugga låter på ovannämnda Blinnestads skog.

Dock sakll detta förbud först behörigen kungöras.

Lagtima vinterting den 25 februari 1718 i Kuddby.

§ 38.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen angav för tingsrätten, huru såsom någon tagit sig före vid Fyrby utjords byggningstomt, tagit att nederriva och förstöra gärdesgårdarna samt ovanlige farvägar därigenom bruka.

Begärandes till nämnden att för slikt olaga intrång laga tingsförbud.

Till landsfiskalen Caléens gjorda ansökning tingsrätten finner skäligt till bifall giva och förutom ordinarie boten deteminera 10 daler silvermynts plikt för den sig häremot förbytandes varder, sedan detat behörigen är kungjort vardet.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 vid Fristads gästgivaregård.

§ 14.

Kvinnfolket Anna Hemmingsdotter, som för andra gången bekänt lönskaläge vid ordinarie ting den 5 november 1718 och därvid blivit av politie samt ekliastiska pliktat, framkom på häradsrätten och tillstod, att hon tilltvingat Pommerske dragonen Geord Maschner, och att **rätta barnafadern** varit och är Lars Olufsson i Tåby.

Alltså uppstod landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen och å ämbetets vägnar begärde, att över detta mål lagligen måtte rannsakas och dömt bliva.

Lars Olufsson var vid häradsrätten tillstädes och alldeles nekade, men blev av Anna Hemmingsdotter övertygad, att hava legat i säng med henne, då hennes, nu på tredje året sedan födde, men intet ett helt år därefter avdöda barn avlat bliver och säger Anna sig därför med Lars Olufssons synden företagit, hava att han i umgänget skall lovat hava åter igenom äktenskap, att upprätta ett kontrakt.

Anna av Lars så mycket mera förmodat, som han är änklings och ogift.

Häradsrätten föreställde Lars Olufsson, om han med hand å bok, sig ifrån detta barn avlägga bevisa, men han vägrade det. Således tagande sak på sig.

Alltså emedan Anna Hemmingsdotter, vilken påstår äktenskap, understår Lars Olufsson därtill att övertalas, menandes lägermålet skett på frälsesäteriet baron Wrangels.

Såsom Lars med dylik synd tillförne varken coutberligen beträdd eller däröver dömd blivit, prövar häradsrätten skäligt vara det bör Lars Olufsson för detta lägermål böta sina 40 mark silvermynt, stå uppenbar kyrkoplikt uti den lovlige Tåby församling och att vidgå Anna Hemmingsdotter, som nu för det döda barnet 1/2 år uppfostrat haver och klätt låtit, därföre betala 10 daler silvermynt

Vad Anna Hemmingsdotter ankommer, så hon för själva gården länt, det vanliga och kyrkostraff utstått.

Men för det, att hon efter eget vidgående betyngat drogonen Georg, så bör hon i förmåga av Kongl Majts brev den 6 juni 1670, tillstår och offentligen avlade det här inför tingsrätten, samt bevågen uppå böta såsom för tilltal och ohemult beteende sin 3 mark silvermynt, att stå ånyo en söndag uppenbar kyrkoplikt, samt så taga absolution och avlösning.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 i Fristads gästgivaregård.

§ 16.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen framträdde för häradsrätten, och efter de utverkade stämningar, sökte fullföljd och laga dom över det, vid nästlidet detta härads lagmansting den 10 februari 1719, anhängit gjorda och då ventilerade mål mot torparen Pär Larsson och drängen Carl Persson vid Mems herrgård, angående förment av dem begånget **kyrkobuller** i Tåby kyrka nästlidan juledag.

Parterna, nu tillstädes, då upptog och för dem lästes det senaste över denna sak hållna protokoll, varav befinnes, det saken uppkommit blivit, därför att välborna fru Helena Catharina Welling därvid höres, begärt och att kronolänsman välaktade Anders Andersson men nämndeman Hans i Åsvittinge samt Albrekt i Berga skulle uppkallas, samt med berättelse inkomma, vilken den omstridiga bänken, hon av den angivna enden kommit, tillvida med sina väninnor, bemalte fru Welling nu till häradsrätten inkallats.

Alltså haver hon insänt dess skrift, uti vilken hon förmäler, huruledes till Mems herrgård tillförne alltid varit och lytt en bänk eller herrebänk kallad, uti Tåby kyrka, främst och näst intill den gamla prästabänken, samt straxt där-
efter en annan bänk till drängabruk.

Men sedan förmedelst lik lägenhet, sådant förledet är blivit ändrat, tillstår frun, att till huru bänk henne anslaget blivit, den så kallade prästabänken, dito påstått åter att behålla den förra herrebänken, som hon sedan till kyrkan åter avstå ville, den tredje eller kalad Mems gårds drängars bänk, i förmodans fru Welling, att få, att det vore otillbörligen handlat, då hennes torpare och dräng nu anklagades, efter hennes befallning uti samma drängabänk ingått hava, så mycket mera ingen förargelse eller oljud därav skulle förelåtits.

Och sade frun, att som hon till annan delning varken skall samtyckt hava, ej mindre förmodat till betagande av dess herrgårds bänk utnyttjat, att detta må som en laga protest mot allt mig umgälla, till protokoll förts och härom meddelat varda.

För övrigt bilägger fru Welling länsman Anders Anderssons och nämndeman Albrekt i Berga, efter lagmansrättens förordnande den 7 juni nästlidet, förrättade besikting, vilken innehåller det nu för tiden i Tåby kyrka finnas sålunda med stolrummens beskaffenhet, att Mems herrestol är ståendes på det stället prästastolen tillförne var, och det i stället för gamla herrestolen skola nu byggde vara tvenne stolar, vilka tillagats den förnäst är, som han alltid haver, Mems drängastol med mera berättelsen skrifteligen ad acta innehåller.

Då nu häradsrätten om det angivna kyrkobullret vidare undersöktes, befanns efter de instämnda vittnen nämndeman Nils Nilsson, Gustaf Jonsson i Fristad och Pär Olufsson enhälliga berättelse, att torparen Pär Larsson och drängen Carl Persson kommit juledag nästlidna, uti Tåby kyrka, då gudstjänsten intet ännu begynt varit, och efter välborna fru Wellings befallning gått in uti bänken näst efter den nya Mems herrgårds bänk, sedan hustru Sara Jonsdotter och pigan Kerstin Svendsdotter från Fyrby, som sig tjänte satt förut, men givit och utgått hade, betygade det bruka antar, att allt sådant skett, utan det ingenting buller, ont tal, skuffande eller åtbörder.

Alltså kan häradsrätten eja nnat än för kyrkobullers böter härmedelst fria samma torparen Pär Larsson och drängen Carl Persson.

Men vad tvistigheten om stolrummen uti Tåby kyrka vidkommer, så ifall välborna fru Welling icke skulle åtnöjas med vad skett och vid prästating den 2 april 1719 jämväl undanhållt finnes, så vill häradshövdingen med underlydande, en ny laga stodelning uti Tåby kyrka, uti alla vederbörandes närvaro, emedan sedan bevista, och för sig så låta.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 i Fristads gästgivaregård.

§ 17.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen tilltalade på ämbetets vägnar Fristads-skepparen Gustaf Baggström för **olaga lanthandel**, varav landsfiskalen överenkommit och förhållit haver 2 tunnor ärtor, och emedan Gustaf Baggström denna lanthandel icke frångå kunnat, som han och vidgått, att han farit utur och i gård samt sedan till salu åt Stockholm hitföra kunnat.

Alltså och i förmåga av det 6 kapitlet köplagen och handels ordinate 1617 dess 17 § prövar häradsrätten billigt vara, det bör Gustaf Baggström förutan de 2 tunnor ärtor eller därmed undergå 24 mark silvermynts konfikation vederbörande emellan till delning utgå, böta såsom för olaga lanthandel sina 40 mark silvermynt till treskiftas.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 vid Fristads gästgivaregård.

§ 18.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen, uppå sin faders, gamla förr avskedade nämndemannen Joan Claessons vägnar i Blinnestad, tilltalte efter stämning Sven Jonsson i Tåby och smeden Hans Mårensson på Almstads ägor, för det den förre haft **Joan Claesson lagstade löpande tjänstedräng** Jon i tre veckors tid och denare hos sig haft bemälte dräng i kost.

Påstående landsfiskalen härföre laga böter och rättegångsomkostnadspenningar till 3 daler silvermynt.

Sven Jonsson i Tåby kan intet neka till saken, men smeden Hans Mårtensson förklarar sig, det hav väl uti hans hus varit drängen Jon i kost, men icke hos honom, utan en änka hustru Karin, med vilken samme dräng, som nu för trossdräng med kavalleriregementet botgått haver, sig i äktenskap skall inlåta velat. Det landsfiskal Caléen icke bestrida vill eller gitta.

Resolutio:

Såsom Sven Jonsson i Tåby efter eget vidgående haft gamla nämndeman Joan Claesson i Blinnestad lagstadgade löpanee tjänstedräng.

Allstå i förmåga av Kongl Majts tjänstehjonsstadga ann 1686 § 4, bör Sven Jonsson därföre böta sin 40 mark silvermynt och betala rättegångsomkostnadspenningar till Joan Claesson 3 daler silvermynt.

Men smeden Hans på Almstads ägor uti bemälte hus, bemälte löpande hjon allenast haft sin kost, att hos smeden, utan det hustruns syskonbarn hustru Karin, var der för den skull för böter fri dömd.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 i Fristads gästgivaregård.

§ 42.

Kyrkoherdenänkan i Tåby hustru Christina Orelia uppdrog dess svåger Oluf Svensson i Tåstad, efter uppvisat fullmakt, sökte efter de utverkade stämningar, att få kära till Sven Jonsson i Tåby och dess hustru Elisabeth Holstensdotter:

- 1.mo angående olovligt **skogshygge** uti Tåby hemmans hage emot förbud.
- 2.mo för det hustru Elisabeth Holstensdotter skall olovligen **inrätt hava kyrkoheredeänkans får** samt
- 3.to för det samma denna skola **nekat kyrkoherdeänkan**, att **bärga hälften hö** av det 1 hemman i Tåby, som kyrkoherdenänkan löst skatterätt uppå, och lagligen avsagt Sven Jonsson och dess hustru nästlidna Thomasmässotid 1718,

begärandes Oluf Svensson härutinnan laga ändring och att Sven Jonsson med dess hustru, vilka utan laga förfall ifrån tinget nu alldelse uteblivit hava må, förnöja kyrkoherdeänkan till 3 daler silvermynt.

Nu emedan nämndemannen Nils Erenghisslesson i Ljunga, för häradsrätten tecknat

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 vid Fristad gästgivaregård.

§ 30.

Förut avskedade nämndeman Nils Nilsson i Fristad, som förmyndare för Kersin Matsdotter i Nybble, framkom för tingsrätten och efter stämning tilltalade Pär Börjesson och dess dotter Brita Pärsdotter angående det brodern Nils Matsson, som 1717 för båtsman utgick, efterlämnade egendom den de skola hava i förvar, med påstående, att som Nils Matsson, vilken förleden mars månad på hemmarschen ifrån Norge, igenom döden avlidit, att den efter honom befintliga egendomen hans syster, som närmaste arvinge, tillfalla måtte.

Men all den stund svaranderna uppviste för tingsrätten bemälte kronobåtsman Nils Matsson till vittnen kyrkoherden ärevärdige herr Israel Wrangels, nämndeman Per Andersson i Gerus och Sven Fyrberg uti Grevstad överenskommo under den 21 maj 1716, med dess avmarsche författade testamente, varmedels han utav det lösa förutvarande geendom, bestående i silver, boskap, får, spannmål och varor, vilket uti en summa till 150 mark är satta, till trolovade fästmö pigan Brita Börjesdotter skänkt.

Havandes dessutom till sin syster Kierstin Matsdotter utav sin egendom testamenterat femtion daler kopparmynt i kontanta penningar, så väl som 40 daler av sitt sådant, som skola uppstå hos dess styvmoder uti Nubble och Tåby socken.

För den skull och som ovannämnde vittnen herr kyrkoherden Israel Wrangel, nämndeman Per Andersson i Jerus och Sven Fyrberg, som närvarande när samma testamente upprättats, och et uppvist nu för tingsrätten, med alldelse till alla delar fulltygat.

Prövar häradsrätten i anledning av lagkapitel jordabalken och testamentsförordningen anno 1666 skäligt, det bör Nils Matsson fästmö Brita Börjesdotter det undfångna testamente fullkomligen till godo räkna och varder hon tillika med dess fader Pär Börjesson ifrån kärandens tillmäle i detta mål således befriad.

tecknat stämningarnastidens framkomst, ty haver häradsrätten icke någon kunnat, att medela kyrkoherdeänkan Orelia laga contumacid dom.

Således 1.mo vad skogshygget beträffar så bör detsamma lagligen synas innan häradsrätten sig däröver utlåta kan.

2.mo för det hustru Elisabeth olagligen invräkt haver kyrkoherdeänkan Orelias får, i ty hon tagit dem av trädesgårdet och så insatt, skall hon i förmåga av det 5 kapitlet brotsbalken, böta sina 3 marker silvermynt.

3.to vad halva höet vidkommer av gården Tåby, så emedan Sven Jonsson därifrån i laga tid, nämligen före Thomasmässan 1718 avsagd blivit, ty skall han och med 20 daler silvermynt låta förnöja kyrkoherdeänkan Orelia, att nu i sommar efter denna ortens praxis och bruk nyttja och bärha halva höet med sig.

För övrigt skall Sven Jonsson betala kyrkoherdeänkan Orelias rättegångskostnadspenningar 3 daler silvermynt och att böta efter rättegångsförordningen anno 1695 för sig och hustru Elisabeth 2 daler silvermynt, såsom för försummelse vid uppöpet.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 vid Fristads gästgivaregård.

§ 43.

Pär Oloufsson i Tåby angav för tingsrätten, huru som ahn av dess grannen Knut Matsson i Nybble, ganska mycket skall förfördelas medelst **betande** på dess lender, renar och gräsgång till Pärs, utanför uti bemälte Nybble ägor. Anhållande till förekommande av sådant om laga tingsförbud.

Vilket häradsrätten finner skäligt att för dess behöriga kommunikation Knut Matsson, såsom där Knut eller någon annan, sedan utav lov och vittne, något det ringaste lite på Nybble utjorden till Torp, dess enskilda ägor kan, då sedan detta jämväl behörigen är kungjort vardet, skall vara förfallen till sina

Lagtima hösteting den 22 oktober 1719 vid Fristads gästgivaregård.

§ 3.

Såsom åtskillige av detta härads nämndemän varit delaktiga uti **det uppviste upplopp**, allmogen gjort förleden sommar, vid den härjande och mordiske fienden ryssens invasion och infall uti denna orten.

Därföre de, vid de en av Hennes Kongl Majts förordnade Kongl kommission laga rannsaking och dom undergått hava.

Alltså emedan av rättens ledamöter allenast 4 nämndemän äro, vilka uti ovanberörde lastbara gärning icke delaktiga varit, antogs följande dannemän och häradsboar, vilka i lika måtto vid denna händelse, som ärliga och beskedliga män sig skickat hava, till nämndemän och äro nämligen Daniel Nilsson i ÖsterMem, Håkan Månsson i Örtomta, Olof Andersson i Linneberga, Anders Botwardsson ibm, Jonas Jonsson i Blinnestad, Måns Pålsson i Brunneby, Olof Jonsson i Gnedby, vila efter avlagd full tro och nämndemannaeden, satt sig vid tingsbordet.

§ 4.

Upplästes högvälborne herr greven och landshövdignens Gustaf Bondes fullmakt för expeditionsfullmäktige Johan Frantz, av den 18 september, varutinnan han är förordnad, att vara kronolänsman uti Björkekinds härad uti Anders Andersson ställe, vilken ibland den andra uppvista allmogen, vid fienden ryssens inafll uti Östgiötska skären, jämväl låtit sig finna en.

Lagtima hösteting den 22 oktober 1719 vid Fristad gästgivaregård.

§ 18.

Bonden Pär Olufsson i Torp har till detta ting instämma låtit bonden Knut Matsson i Nybble för det han skall låtit **emot förbud uppbetat** dess gräs som vuxit på dess åkerrenar och lider darsammastädes.

Men all den stund svaranden nekar sig vara skyldig till den anförda saken, utan om något ebte skall skett, det han må tilltala dess moder hustru Anna Larsdotter i Nybble, som ägandes och brukare av gården, vilken till påståndna ting icke instämt varit.

För den skull prövar häradsrätten skäligt, att detta mål än så länge inställes.

Lagtima hösteting den 22 oktober 1719 vid Fristad gästgivaregård.

§ 39.

Joan Claesson i Blinnestad framträdde för tingsrätten och efter stämning kärade till Nils Nilsson, Gustaf Jonsson och Johan Jönsson i Fristad, angående den skada som han påstår sig lidit haver av svarandernas kreatur, genom dess **olaga hägn**.

Men all den stund svaranderna reciperade denna gången ej kunde göra något genmäle i saken, sedan stämningen dem för nu 11 dagar sedan ej skall blivit dem förkunnats och tillställts.

Den påstådda lidna skadan, nu ej heller är laga mäten.

För den skull bör detta mål på överenskommande ej och vidare laga utdömas.

Lagtima hösteting den 22 oktober 1719 vid Fristad gästgivaregård.

§ 21.

Kyrkoherden i Tåby, ärevördige och vällärde, herr Jean Collander framträdde för häradsrätten och berättade, huruledes uti respektive Baggiska graven uti Tåby kyrka, skall för två år sedan, ett lika salig fru Hebbbla Drake ifrån Gryts socken och Hammarkinds härad vara nedsatt, vilket lik icke allenast många år förut, utan och sedermera obegraven varit.

Och som sådant är stridande mot det 18 kapitlet Kongl Majt kyrkolag anno 1686 § 4, så beder herr kyrkoherden, att härom må undersökas, på det att han efter bemälda salig frus dotter välborna fru Helena Welling å stundom på Mem, må kunna sedan behörigen liket egrava.

Nu undersöktes och befanns, att efter salig fru Drakes död, har hennes nu nyligast jämväl igenom döden avlidna, ogifta dottern Adelia Welling, råkat i process med åtskilliga om possessionen och esittelse av Breviksnäs sätesgård uti ovannämnda Hammarkinds härad, vilken rättegångssak gått instanserna igenom, så att den icke nu, utan många gånger kommit under hans Kongl Majts höga justie-revisions avgörande.

Havandes jungfru Adelia Welling för medelslöshet hade sökt, och hon berättas, tillstånd fått, det skulle liket, få vara över ordinarie tiden obegravet, men att fru Welling ej varande arvinge, därutinnan delaktighet haft, sådant kan intet bevisas, såsom fru Welling tilld en första disposition av framlidna jungfru Adelia, där liket uti graven sättas får vid Tåby, icke heller finnas skyldig, ehuru landsfiskal välbetrodde Claes Caléen taione officie om detta mål hade sökt sig underrättad göra, som och nu inför häradsrätten jämväl haver ogjort häradsrätten bekant, att salig fru Hebbbla Drake uti stor medelslöshet död blivit, så att arvingarna efter henne, nämligen nu fru Helena Welling ansvar, ingen fördel haver att förvänta.

Alltså emedan de sig helst över detta mål förkunna kunde, som likets begravning åtagit försorg därpå, nämligen jungfru Adelia Welling, vilken nu jämväl död är, ty varder herr kyrkoherden Collander detta av häradsrätten över dessa förfrågnignarna till svar lämnat, att fru Hebbbla Drakes lik bör ju förr dess hellre begravas, såsom fru Helena Welling icke lever, underlåta att efter den i landsorten goda och kristeliga bud, för liket både behörigen och något ansamligt ihågkomma nu Tåby kyrka, som och socknens fattige.

Lagtima sommarting den 15 juni 1719 vid Fristads gästgivaregård.

§ 44.

Landsfiskalen välbetrodde Claes Caléen anhöll hos tingsrätten om tillstånd att **få nederfälla 4 stycken ekstubbar**. som äro ståendes på dess åboendes skattehemman Fyrby ägor.

Nämnden kunde med tingets allmoge berätta, att dessa ekar äro landsfiskalen till dess bygge vid bemälda Fyrby nödiga, och dessutom icke kunde till något skäl virke enskaliga vara.

För den skull varda sådant härmeddelst av häradsrätten än ytterligare ventilerat, samt landsfiskalen Caléen hänvisas att härom i ödmjukhet anmäla sig hos högvälborne greven och landshövdingen i orten.

Avskrift av brev.

Emedan våra hemmans åboar på Alm och Bjärka, vilka stå uti jordabok uti Björke-
kinds härad och Tåby socken, därest de icke allenast sina kronoutskylder måste
betala, utan och fullgöra vad som pålystes och anbefalles av kronobetjänterna,
mycket därigenom kommit att lia, att de utom socken och härad måste gå till
gudstjänsten uti Tingstad och Drothems socknar, samt där sine salighetsmedel
bruka, med mera, idet att när de intet få veta vad i kyrkan pålyses samt anbefal-
les och något därav förnummas, bliva de tingsförda och med plikt förbli ansedda.

Ty bör nu hörsammats välborne herr assessoren täcktes ibland allmogens besvär
ifrån Björkeinds härad, som vid tillstundande riksdag uti underdånighet komma
att infuneras, varföre det **förr nämnde hemmans åboar**, uti underdånighet **anhålla**,
det de må **bruka sina salighetsmedel** och till gudstjänst sig infinna vid **Tåby**,
uti vilken socken de uti kronans jordebok stå uppförda, dit de och närvara väg
hava, än de under förenämnde socken, helst som herre kyrkoherden här uti Tåby
måste här hörsammas, och icke de under herr kyrkoherden contribuera till Kongl
Majt och kronan, varde herr assessoren dessutom bekant, att Tåby socken är mycket
liten och tvärt faller, att underhålla kyrko- och prästgårdsbyggnader och därför
är nödigt, att alla hemman, som uti kronans jordebok uppförda och herr kyrkoherde
contulera för, måge bliva tillsammans vara på stadga.

Välborne herr assessor Helena Catharina Wellings högförmäna tjänarinna.

Mem den 19 december 1719

Tjänstförmälde tjänare

Gustaf Danckwardt

Jacob Spalding